

RUSAI IŠTRĖMĖ DU MILIJONUS GYVENTOJU

JUGOSLAVIJA PANAIKINO 20 METŲ SUTARTĮ SU ALBANIJA

Griežta Tito nota Albanijos diktatoriui sukėlė plačių komentarų Balkanuose

BELGRADAS, Jugoslavija, lapkr. 13 d. — Jugoslavijos valdžia šeštadienį panaikino 20 metų draugingumo sutartį su Albanija, pasirašytą 1947 metais. Tito pasiūstas raštas yra panašus į ultimatumą. Jugoslavijos diktatorius reikalauja, kad Albanija sustabdytų provokacinius veiksmus pasienyje ir būtų taikingesnė.

Lapkričio 2 d. Tito pasiuntė griežtą notą Tiranos valdžiai, o vakar pasiūstas raštas jau reikalauja, kad provokaciniai veiksmai būtų sustabdyti trumpiausiu laiku. Iki šio meto tikslai komunistų pavergti kraštai laužė sutartis su Tito, bet dabar pats Tito ėmėsi iniciatyvos.

NELEIDŽIA JUGOSLAVAMS PERZENGTI SIENĄ

Tito sako, kad Albanijos valdžia varo prieš Jugoslaviją nukreiptą spaudos ir radijo kampaniją, vartoja niekad negirdėtą oficialių pranešimų kalbą ir neleidžia pasienyje gyvenantiems jugoslavams pereiti sieną ir savo laukus prižiūrėti.

Be to, Albanijos valdžia suorganizavo visą eilę provokacinių incidentų pasienyje ir pirmoji pradėjo organizuoti šmeižiančių teismų komediją.

Tito aiškiai pasako, kad Rusija yra pavergusi Albaniją.

Albanijos kariuomenė nepatenkinta

ROMA, Italija, lapkr. 13 d. — Tito patyrė, kad Albanijos gyventojai labai nepatenkinti dabartine Tiranos valdžia ir josios įvesta santvarka. Albanijos kariuomenė, iki šio meto klausiusi sovietų karininkų įsakymu, pradeda priešintis.

Krašte yra 3,000 sovietų valdžios agentų ir įvairiausių emisarių, kurie jau bijo pasitraukti iš didesnių miestelių.

Rusai yra stiprūs Tiranoje ir Adriatikos jūroje įtaisytoje narliavimų bazėje. Kalnuose veikia partizanai, viešomis jie kontroliuoja ištisas sritis.

PASIEONIO INCIDENTAI SUMAŽEJO

Vasaros pabaigoje manyta, kad iš Graikijos išvyti komunistų partizanai versis į Jugoslaviją, bet šiandien aiškiai nustatyta, kad iš Albanijos joks įsiveržimas yra negalimas.

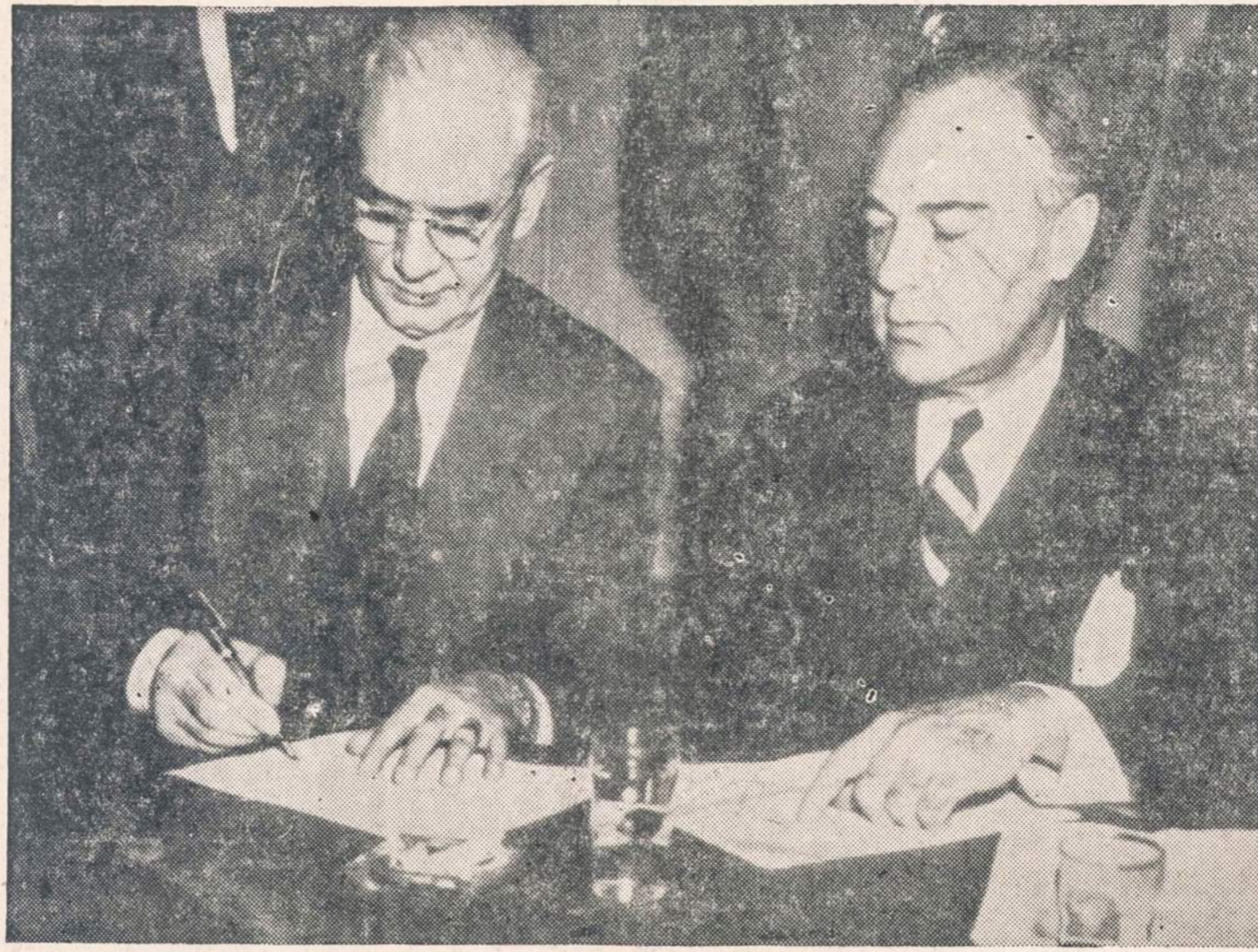
Dalis komunistų vadovaujama partizanų Albanijoje išėjo į kalnus, jie atsisakė klausyti Maskvos pasiuntinių. Įtakingesnieji Maskvos agentai jau išskrido iš Albanijos, o likusieji apimti panikos.

Tito labai gerai informuotas apie padėtį Albanijoje, jis turi agentų Albanijos komunistų partijoje. Jei Albanija nusikratytų Maskvos agentų, Kominformui būtų sudotas labai skaudus smūgis, komentuoja diplomatai.

Paskalos apie pasikėsinimą prieš teisėją Harold Mediānā neturi jokio pagrindo. Policija buvo sulaukusi keturis jaunuolius, bet juos paleido.

Sekretorius Acheson vakar pasakė per vokiečių radiją trumpą kalbą, linkėdamas vokiečiams greitai atstatyti kraštą ir taikiai bendradarbiauti su kitomis Vakarų Europos valstybėmis.

Philip Murray pasirašo sutartį

CIO plėno unijos prezidentas Philip Murray pasirašė darbo sutartį su "U. S. Steel" korporacija. Didžiausioji plėno korporacija 42 dienas priešinosi, bet vis dėlto ir ji sutiko mokėti 25 metus dirbusiems darbininkams 100 dolerių mėnesinę pensiją. Plėno korporacijos vardu sutartį pasirašė viceprezidentas John A. Stephens.

LENKIJOJ KOMUNISTAI PRADĖJO NAUJĄ PARTIJOS "ČISTKĄ"

—Lenkų konsulato pareigūnai padėjo išvežti Gerhard Eislerį,—tvirtina A. Trzeciecki

VARŠUVA, Lenkija, lapkr. 13 d. — Gerai informuoti asmenys tvirtina, kad vicepremyenas Władysław Gomułka, buvęs komunistų partijos sekretorius, vakar išmestas iš lenkų komunistų partijos.

Partijos centro komitetas posėdžiavo tris dienas ir išmetė iš partijos visą eilę nepatikimų komunistų.

Papildomas radijo pranešimas sako, kad kompartijos centro posėdyje dalyvavo sovietų maršalas Rokosovskis.

RUSAI NEPASITIKI LENKŲ KOMUNISTAIS

Gen. Marian Spychalski, dabartinės valdžios statybos ministras, taip pat apkaltintas. Tvirtinama, kad jis nukrypęs nuo nustatytos partijos linijos.

Rokosovskis nepasitiki kariuomenėje esančiais komunistais. Sovietų valdžia bijo, kad Lenkijoje nesustiprėtų Tito politikos šalininkai. Lenkijos komunistai reikalauja leisti jiems tai kuriuos reikalus savarankškai tvarkyti, bet rusai reikalauja paklusnumo.

Pranešimas sako, kad nutarta iširti įtakingesnių komunistų nusistatymą.

Lenkų konsulas pagelbėjęs Eisleriu

WASHINGTON, D. C., lapkr. 13 d. — Lenkų valdžia suorganizavo Gerhard Eislerio pabėgimą,—tvirtina Anthony Trzeciecki, ilgametis lenkų laivų bendrovės tarnautojas.

Lenkų konsulas New Yorke ir minėtos bendrovės pareigūnai žinojo apie Eislerio pabėgimą, nes jie viską organizavę.

Kada Eisleris jau buvo lenkų laive, bendrovės prezidentas Romar M. Kutylowski nuvyko į lenkų konsulatą ir pranešė konsului, kad viskas pavykė.

Vėliausios žinios

—Atlanto Sąjunga yra sudaryta taikos sumetimais,—pareiškė gen. Omar Bradley,—bet bet koks karas Europoje įtrauks ir JAV. Atlanto Sąjungos sutartis nesako, kad JAV tuojau stot karan, jei bus užpultas vienas sąjungos narys, bet galima sakyti, kad užuolimas ant vienos sąjungininkės reikš karą ir prieš JAV.

—Filipinų salose vakar siautė naujas tifūnas, žuvo 7 asmenys.

—Filipinų Respublikos prezidentu bus išrinktas liberalas Elpidio Quirino. Suskaičiuoti balsai rodo, kad didokas liberalų partijos atstovų skaičius bus pravestas į parlamentą.

—Statistikos žinios rodo, kad apie trečdalis JAV gyventojų į metus neuždirba 2,000 dolerių. Ekonomistai sako, kad šis reikšmingas kiudo krašto ūkiui. Šešiolika milijonų gyventojų negali pirkti reikalingo maisto, drabužių ir kitų gaminių, o pagaminti produktai negali eiti apyvartan.

—Vokiečių spauda ir radijas labai plačiai aprašinėja sekretoriaus Achesono kelionę į Bonną ir vizitą pas Vokietijos prezidentą. Kartu su Achesonu į Bonną atvažiavo aukšti JAV pareigūnai Vokietijoje.

—Anglijos pakraščiuose nuskeno ispanų transporto laivas "Monte Gurugu", 6 jūrininkai žuvo. Britų pakraščiu sargybos nuskubėjo pagalbon.

—Indijos premjeras vakar iš Londono išskrido į Bombajų. Jis ilgai tarėsi su britais įvairiais Indijos ir Anglijos reikalais.

—Šiandien Londone bus padėti pagrindai naujam pasaulio sąjungų sąjungų internacionalui. Manoma, kad jis bus pavadintas Laisvų Pasaulio Darbininkų Sąjungų Internacionalu. Bet vardas gali būti ir kitoks, nes yra keli pasiūlymai.

—Portugalijoje vakar buvo "renkamas" parlamentas. Diktatorius tikisi išrinkti savo šalininkus, nes yra sudarytas tik-tai vienas rinkikų sąrašas, kaip o vėliau atiduos balionus.

LENKAI APMOKA RADIOJŲ PROPAGANDĄ

Kongreso komitetas taip pat patyrė, kad lenkų valdžia kiekvieną savaitę išleidžia dideles sumas radijo propagandai.

Kutylowski ir Czesław Grzelak, minėtos bendrovės viceprezidentas, paneigė Trzeciecki tvirtinimus. Jie sako, kad bendrovė norinti paskleisti teisingas žinias apie dabartinę Lenkiją, paneigti dabartinės valdžios priešų tvirtinimus, bet propagandos nevaranti.

Blackmer vėl išvažiuoja užsienin

DENVER, Col., lapkr. 13 d. — Miljonierius Henry M. Blackmer, savo laiku išgarsėjęs Teapot Dome žibalo skandale, vėl prašo valdžią duoti jam pasą, kad galėtų išvažiuoti į užsienį.

Prieš porą mėnesių Blackmer grįžo į Denver, stjo teisman, sumokėjo 20,000 dolerių baudą ir sutvarkė pilietybės reikalus. Jis sako, kad gydytojai patarė jam negyventi aukštoje vietoje, tatau kenkia jo sveikatai.

FBI buvo sulaukusi jo milijonus, laikytus bankų depozituose, bet dabar viską vėl jam atidavė.

Prancūzai prašo gražinti balionus

PARYŽIUS, lapkr. 13 d. — Prancūzų mokslininkas Leprince-Ringuet prašo JAV valdžią gražinti balionus, šiomis dienomis rastus Johnstono srityje. Prof. Ringuet tvirtina, kad prancūzai minėtus balionus paleidę birželio 18 d. Prancūzai norėję iširti kosminių spindulių veikimą. Prašo balionus atiduoti prancūzų karo atstovams Washingtone.

FBI pirma išstirs visą reikalą, o vėliau atiduos balionus.

TRĖMIMUS IŠ PABALČIO LAIKO DIDŽIAUSIOJE PASLAPTYJE

Ukrainoje ir Gudijoje gyvenusius žydus išsiuntė į Mandžiūrijos pakraščius

WASHINGTON, D. C., lapkr. 13 d. — Sovietų valdžia nepasitiki pakraščiuose gyvenančiomis neskaitlingomis tautomis, todėl iš Europos ir Juodosios jūros pakraščiu ji jau ištrėmė du milijonus gyventojų, tvirtina "Associated Press".

Nuo 1941 metų sovietų valdžia ima žmones iš seniai apgyventų vietų, liepia palikti visą turta ir veža į tolimiausias Sovietų Sąjungos sritis. Išvežtiems žmonėms neruošia jokių teismų. Sovietų valdžios atstovai sudaro sąrašus ir liepia važiuoti į nežinomus kraštus. Išvežant, atskiria žmonas nuo vyrų, vaikus nuo tėvų, nekreipia jokio dėmesio į artimumo ryšius.

Pirmos žinios apie masinius trėmimus buvo apie Volgos srityje šimtmečius gyvenusius vokiečius. Sovietų valdžia paskelbė, kad ji, norėdama išvengti galimo sabotažo, ėmėsi panašių priemonių prieš vokiečius. Oficialūs pranešimai sakė, kad vokiečiai išvežti į centralinį Sibirą, Novosibirsko sritį. Nuo karo pabaigos niekas nieko negirdėjo apie ištrėmtuosius Volgos vokiečius. JAV ekspertai apskaičiuoja, kad sovietų valdžia ištrėmė apie 400,000 vokiečių.

JAV ir graikų valdžios paskelbė pranešimus apie nesė-

niai vykusį 17,000 graikų trėmimą. Juodosios jūros pakraščiuose dešimtmečius gyvenusieji graikai buvo priversti palikti namus, visą turta ir išvažiuoti. Kur graikai ištrėmti, iki šio meto dar nėra jokios žinios.

Sovietų valdžios leidžiamas laikraštis "Trud" sako, kad 1944-46 metų laikotarpyje šešios mažos tautelės buvo priverstos kitur persikelti. "Trud" turi galvoje čekenus, ingušus, kalmukus, karačajus, balkarijėčius ir Krymo totorius. Pasakojama, kad jie nerėmė sovietų valdžios karo prieš vokiečius.

Ukrainoje ir Gudijoje gyvenimo gausus žydų skaičius. Dabar aiškėja, kad minėtose vietose gyvenę žydai jau atsirasdo Mandžiūrijos pakraščiuose. Sovietų ambasados leidžiamas informacijos biuletenis sako, kad apie 20,000 Ukrainos ir Gudijos žydų persikėlė į Mandžiūriją. Ši žinia sovietų biuletenyje buvo atspausdinta 1948 m. balandžio mėn.

Yra žinių apie masinius trėmimus iš Lietuvos, Estijos ir Latvijos, bet sovietų valdžia nieko apie juos neskelbia. Trėmimus iš Pabalčio kraštų Maskva laiko didžiausioje paslapyje.

DEAN ACHESON VAKAR TARĖSI SU VOKIETIJOS PREZIDENTU HEUSS

Federalinė vyriausybė ir tūkstančiai vokiečių pasitiko sekretorių Bonn stotyje

BONN, Vokietija, lapkr. 13 d. — Federalinė Vokietijos vyriausybė, premjero Konrad Adenauer vadovaujama, šiandien ryte pasitiko traukiniu atvažiavusį valstybės sekretorių Dean Acheson.

Stotinė suėjo keli tūkstančiai vokiečių, kurie džiaugsmingai sveikino pirmą JAV kabineto narį, po karo atvažiavusį į Vokietiją.

Stotis buvo išpuosta vokiečių respublikos ir JAV vėliavomis.

ACHESON ATVEŽE TRUMANŲ LINKĖJIMUS

Iš stoties sekretorius Acheson buvo nuvežtas tiesiai pas Vokietijos prezidentą, Dr. Theodorą Heuss. Prezidentas padėpypatigai dėkojo už berlyniečiams teiktą paramą sovietų blokados metu.

Acheson perdavė Dr. Heuss JAV prezidento Trumano sveikinimus vokiečiams. Prezidentas pareiškė vilties, kad vokiečių tauta netolimoje ateityje atgaus savo vietą Europos tautų tarpe.

Po trumpo vizito pas prezidentą, Dean Acheson išvažiavo pas kanclerį Adenauer, kur tariasi įvairiais vokiečių vidaus ir užsienio politikos reikalais.

Pirmadienį visi plėno darbininkai grįš į darbą, visos didžiosios korporacijos sutiko sudaryti pensijų fondą.

— Išileisim inspektorių,—sako Višinskis

LAKE SUCCESS, N. Y., lapkr. 13 d. — Nėra jokio pagrindo tvirtinti, kad sovietų valdžia nesutinka išleisti inspektorių,—politiniam komitetui pareiškė Andrei Višinskis.

Sovietų poziciją atomo energijos kontrolės reikalu labai aštriai kritikavo JAV atstovas John Hickerson. Višinskis nešikentė ir pareiškė, kad prie tam tikrų sąlygų tarptautinės organizacijos inspektoriai bus įleisti į sovietų teritoriją.

Sovietų valdžia niekad neatsisakys nuo suvereninių teisių, ji nesutiks atiduoti atomo energijos dirbtuves amerikiečių nuosavybėn, bet ji leis inspektoriams "žiūrėti ir uostinėti", jei bus priimtas Sovietų Sąjungos pasiūlytas planas. Višinskis siūlė dar kartą šį klausimą pavesti tarptautinei komisijai studijuoti.

Čekų valdžia uždarė sienas

PRAGA, Čekoslovakija, lapkr. 13 d. — Čekų valdžia įsakė naktimis uždaryti sienas su Vokietija ir Austrija.

Nuo 5 val. vakaro iki 6 val. ryto ateityje niekas negalės peržengti sienos. Pasakojama, kad naktimis čekai bėgdavo užsienin. Valdžia yra nutarusi nieko neišleisti.

IS LIETUVIŲ GYVENIMO

Žinotina ir isidėmėtina

—1784 m. lapkričio 8 d. gimė Sovruose, Lydos apskrity, Teodoras Narbutas. Jis mirė 1864 m. lapkričio 28 d.

T. Narbutas buvo vienas iš pirmųjų rašęs Lietuvos istoriją. Viso jis parašė devynis toms, kurie buvo išleisti 1835-41 metais.

Kaip ir daugelis ano meto istorikų, jis stengėsi savo tautos istoriją pagražinti, parašyti patriotinėje dvasioje, tai yra su tikrais istoriniais faktais neskaitė, arba juo kitaip nušviėtė, iškraipė. Tokia jo meto buvo ir Teodoro Narbuta Lietuvos istorija. Tai ne istorijos mokslų veikalas, o šiais laikais, saikytume propagandinis.

—1858 m. lapkričio 8 d. Vilniuje gimė Tadas Vrublevskis, ten pat 1925 m. liepos 13 d. miręs.

T. Vrublevskis buvo vienas ano meto žymesnių advokatų, kuris maskolių karo teismuose gynė lietuvius. Jis rašė lietuvių ir lenkų spaudoje. Buvo vienas didžiausių knygų mėgėjų. Mirdamas jis paliko didžiulę biblioteką su labai turtingu lituanistikos skyriumi. Ši knygyną pirmos okupacijos metu lošeivikai išplėdė ir daug vertingų knygų išsivežė. T. Vrublevskis buvo Lietuvoje masonų ložos įsteigėjas.

—1918 metais Vilniuje pradėjo veikti pirmoji laikinoji Lietuvos vyriausybė, kuri ilgai neišlaikė ir nedaug ką spėjo nuveikti.

—1885 m. lapkričio 11 d. Vilniuje gimė Stasys Šilingas.

Stasys Šilingas buvo vienas iš pirmųjų Lietuvos moksleivijos organizatorių, moksleivių mėnsinio laikraščio "Aušrinės" įsteigėjas, jos pirmas redaktorius ir bendradarbis. Studentavimo metais ėjo kartu su pažangiąja moksleiviais, vėliau teisės mokslus baigęs bendradarbiavo su santariečiais ir buvo "Santaros" laikraščio bendradarbis. S. Šilingas kaip publicistas turėjo gerą plunksną, galėjo sklandžiai savo mintis dėstyti ir buvo vienas geresnių kalbėtojų, savo vadinamomis "gintarinėmis" kalbomis plačiai žinomas. Tautinių metų kurį laiką buvo teisingumo ministeriu. Pirmos okupacijos metu su visa šeima į Sibirą išvežtas. Jo šeima buvo gausi — bene aštuonetą dukrų.

—1939 m. lapkričio 11 d. Kaune mirė Mykolas Sleževičius. Jis gimė 1882 m. vasario 17 d. Drembliuose, Vidurkės valsčiuje.

M. Sleževičius buvo vienas įdomesnių ir visuomeniniame bei politiniame gyvenime veiklesnių asmenų. Redaktorių, publicistas, demokratų (vėliau liaudininkų sąjungos) žymus veikėjas, iš profesijos advokatas, buvęs Lietuvos vyriausybės pirmo ministro, Lietuvos karjūmenės steigėjas "Lietuvos ūkininko", "Lietuvos žinių", pirmo kooperatinio laikraščio "Bendrija" įsteigėjas ir redaktorius. Iki šiol nėra kas būtų rimtai susirūpinęs mirusio M. Sleževičiaus gyvenimą aprašyti, jo nuveiktus darbus įvertinti, suminėti.

—1794 metų lapkričio 12 d. rusai galutinai okupuoją Lietuvą ir prijungia ją prie Maskolijos.

—1913 m. lapkričio 13 d. Brooklyne mirė Vladas Demškis, gimęs 1831 m. gegužės 19 d.

V. Demškis, 1863 m. Lietuvoje sukilimo prieš maskolijų valdžią dalyvis, vienas iš pirmesnių JAV emigrantų. Čia Amerikoje jis labai plačiai išvystė laisvamanybės veiklą.

Tais klausimais daug rašęs ir keletą knyguciu išleidęs. JAV lietuvių tarpe turėjo didelės įtakos ir jo raštai anuomet buvo plačiai skaitomi ne tik JAV, bet ir Lietuvoje.

—1883 m. lapkričio 14 d. gimė Obelių valsčiuje Justinas Vienožinskas.

J. Vienožinskas vienas žymesnių Lietuvos tapytojų. Jo kūrinių nemaža Lietuvoje turima. Jis taip pat pedagogas, kurį laiką vedęs savo tapybos mokyklą, o vėliau profesoriauves Lietuvos Aukštojo Mėno Mokykloje.

Amerikos Piliiečių Klubas

Amerikos Lietuvių Piliiečių Pašalpos Klubas turės savo turtingą parengimą Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St., sekmadienį, lapkričio 27 d.

Parengimo programa susideda iš trijų veiksmų linksmos komedijos "Svetimų plunksnų". Norintiems smagiai laiką praleisti, patariu tą sekmadienį skaitlingai dalyvauti Piliiečių Klubu parengime. Vieną kitą valandą linksmoju nuotaiškoj laikas praleistas yra ne tik naujinga sveikatai, bet ir apskirtai žmogus jautiesi daug geriau, kai nervų įtemptos siūlės truputį atsigauna, suminkštėja.

Klubo nariai, —es, jūs piliiečių pareiga šaukia jus visus dalyvauti savo Piliiečių Klubu parengime. Taigi patys dalyvaukite ir pasikvieskite savo gimines, draugus bei pažįstamus, kad ir jie atvyktų Lietuvių Auditorijon minėtają dieną.

Kaip žinoma, Piliiečių Klubas jau turi 26 metus amžiaus ir per tą laiką daug prisidėjo prie įvairių gerų kultūrinių bei labdaros darbų. Todėl klubas buvo ir yra populiarus vietos lietuvių gyvenime, o juo labiau remtinas. Minėtoji parengimo programa prasidės lygiai 4 val. vakare. Šokiams grieš Ben Pavio orkestras. Reporteris

Monarch Liquors krautuvė eina išpardavimas

BRIDGEPORT. — Monarch Liquors krautuvė, 3529 So. Halsted St., kurią pirmiau per eilę metų laikė lietuviškas žydukas Mr. Kanter.

Dabar yra nupirkę Liquors krautuvės būvis George Paškauskas, kuris 3 ir pusę metų tarnavo Pacifico salose ir sugrįžęs iš kariuomenės nupirkę degtinės biznį. Monarch Liquors krautuvės apmokamas garsinamas "Naujienose" eis per 6 dienas: lapkričio 11-12-18-19-22 ir 23 dienomis su gražu savininko paveiksliu. Jaunas lietuvis, antrojo pasaulinio karo veteranas, yra tiksliai prieš karą atvykęs iš Lietuvos. Tad tremitinai, atvykę iš Vokietijos, neužmirškite gero tautiečio Monarch Liquors užteigos, kur visada yra didelis pasirinkimas geros rūšies degtinės, vyno, alaus gerti prie baro ir neštis namo bonkomis ar keisais, taip pat ir malonus patarnavimas visiems.

Senas Petras.

Pagarbė Chicago sukčiui Joseph "Yellow Kid" Weil, ilgus metus praleidęs kalėjime, vėl turi aiškintis policijai. Šį kartą jis pasisavines svetimą trijų dolerių čekį.

Iš aludinininkų gyvenimo

Nauja Valdyba

Lapkričio 1 d. metiniame susirinkime Dariaus - Girėno svetainėj Lithuanian Tavern Owners Alliance of Illinois išvalandą metams šiuos aludinininkus į naują valdybą. Pirmininkas — Antanas Stasulis, 3267 S. Halsted St.; du vice-pirmininkai: Antanas Kasper, 5059 S. Wells St., ir James Janulevičia, 3107 1/2 S. Halsted St.; protokolo raštininkė — Anne Kowalis, 3147 S. Halsted St.; fin. raštininkas — Antanas Virbickas, 3204 S. Halsted St.; iždininkas — Charles Ukelis, 3436 S. Ljtuania Ave.; maršalka — Dan Smith, 8228 S. Kean Ave. Naujoji valdyba priims įžadus ir užims sąjungos vadovybę naujų metų sausio (January) mėnesio susirinkime. Įvesdinimo prakabą pasakys miesto oficialas, didžiai gerbiamas aldermenas Edward Vyzral.

Direktoriai

Lietuvių Tavernų Savininkų ir Gėrimų Sandėlių S-gos direktoriai 1950 metams sudarė iš šių aludinininkų. Trijų metų tarnybai išrinkti: Joseph Zutra ir Tom Aleksynas. Dviejų metų: William Kareiva ir John Andreshunas; vienieriems metams — Charles Kaselauskas ir William Stansys.

Konstitucija

Po ilgesnių diskusijų konstitucija buvo priimta, ir tu būdu padėtas tvirtas pradžios pamatas, ant kurio esami ir būsimi nariai galės atsiremti ir nuo ten pakilti į sėkmingą sąjungos gyvavimą. "Aludis"

BRIDGEPORT. — BALF 3-to skyiaus sandėlis randasi 939 So. 33rd St., Al. Budrio krautuvėje. Drabužiai, avalynė, maistas ir u ir pinigines aukos BALF intenty priimamos kasdien. Redus krautuvė uždaryta, aukas reikiš įnešti per šo laimes auria.

NORTH SIDE. — BALF 4-to Skyiaus sandėlis priima drabužius knygąs dėl lie tyvių varstantių Europoje sekau čiose vietose: Kass Jewelry Store 4216 Archer Ave ir 4401 S. W. zart Street. Kas negalite atnešt — pašaukite LAFayette 8617. A. M. Kass paims jūsų aukas.

—J. K. Encheris, piram

Bornosaid

SLA 63 Kuop. mėnesinis susirinkimas įvyko lapkričio 4 d. Narių atsilankė vidutiniskai. Apsvarsčius kuopos reikalus, pasirodė viskas gerai. Ligonių per ilgą laiką nebuvo. Kuopos organiatorius darbuojasi gerai, prirašė net 17 naujų narių ir dar pasizadėjo daugiau gauti. Kuopos yra nutarta surengti Bonko ar Bingo pari kuopos išdui papildyti, nes kuopa auvoja iš išdo labdaros tikslams, be to, išlaiko vieną našlaitę, kuriai siuntėm per visus metus siuntinėlius.

Kuopos parengimas įvyks lapkričio 26 d., šeštadienį, 7 v. vak., pp. Snarskių bute, 610 E. 88 St. Kuopos seno nario Adolfo Baužio sūnus Volteris pasizadėjo tą vakarą parodyti daug įvairių paveikslių, nes jis turi įsigijęs visą televizijos mašinę. Ačiū p. Baužiui. Gerbiame, nepraileiskite progos tą vakarą smagiai laiką praleisti ir ko nematėte pamatyti.

Kuop. narys A. L.

LENKŲ NEPRIKLAIMSOMYBĖS ŠVENTĖ

1918 m., lapkričio 11 d. pirmojo karo grūvėsiuose lenkų tauta atstatė savo valstybės nepriklausomybę. Ji ją kartu su Lietuva daugiausiai prieš šimtą metų buvo praradusi ir tais pačiais metais, kaip ir lietuvių tauta, ją atstatė.

Taip ir dabar, Lietuvos nepriklausomybę suzlūdžius, negali lenkai pasigirti, kad jie savo suvereninę valstybę yra išsaugoję, nors labai vingiuotais keliais ėjo.

Štai Londone, kovojančios Lenkijos dėl savo laisvės, prezidentas Zaleskis iš viso pasaulio lenkus lapkričio 11 d. išleido reikšmingą atsišaukimą, kuriame nedviprasmiškai pasako, kad Lenkija yra svetimų okupuota ir kad kiekvienas lenkas dėl savo tautos laisvės, kur jis begyventų, turi kovoti. Jis tvirtina, kad sovietiškas barbarizmas negali ilgai išsilaukyti. Lenkų tautoj iš seno gludi gilus patriotizmo nuajautimas, jis nėra dingęs. Lenkų tauta, daug aukų sudėjusi dėl savo laisvės, moka laisvę vertinti ir vėl turi ją atgauti ir atgaus.

Kovojančios Lenkijos prezidentas A. Zaleskis visus lenkus kviečia vieningon kovon su sovietiniu barbarizmu.

A. PETKUS

L Aidotuvijų Direktorius

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICERO, ILLINOIS

KOPLYCIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LİQDĒSIO VALANDŲJ

Saukite

MAŽEIKA & EVANS

Laidotuvijų Direktoriai

6845 So. Western Ave. 3319 Lituania Ave.
PRospect 6-0099 YARds 7-1138-1139

Tiesm kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčių arčiau jų namų

John F. Eudeikis

Laidotuvijų Direktorius

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDŲJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Visi Tel. YARds 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAFayette 3-0727

3 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 K.

NARIAI

Chicago
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVIMAS
DIENĄ
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYCIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFayette 3-3572

LEONARD A. EZERSKIS

1646 W. 46th STREET Phone YARds 7-0781

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED ST. 710 WEST 18th ST.
Telephone YARds 7-1911

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 1003

LACHAWICZ IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.
Tel. Virginia 7-6672 and 6673

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANIA AVE. Phone YARds 7-4908

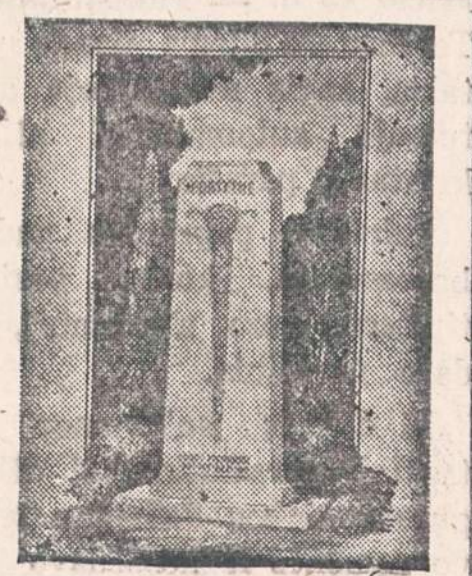
Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE

Jonas Savickas
BEVEL GRANITE CO.
(Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave.

WHOLESALE ISDIRBYSTĖ
Paminklus pristatome i visas kapines arti, ar toli.

Telefonas: BEveryly 8-3632

SUSIRINKIMAI

FRANESIMAS TREMTINIAMS
Š. m. lapkričio 12 d. (šeštadienį) 19 val. įvyksta tremtinių suėjimas Liet. Vycių salėje, 2451 W. 47th St. Ten pat 20 val. įvyksta visų rūšių mokyklų mokytojų pasitarimas. Visi mokytojai kviečiami dalyvauti.
—Liet. Tremtinių Dr-jos Chicagoje Valdyba.

URBA

Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papanoimams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 5870

LOVEIKIS

Siučiam Gėlės Telegramu i Visas Pasaulio Dalis
KVIEKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Paganoms
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARds 7-7398

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINŲCIA

Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 S. Wentworth Ave.
Tel. STewart 3-2454 ir HUDson 3-2224.

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA
17-ti METAI
IS STOTES
W.G.E.S.
1390 C.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:30 val. ryto

Lietuviškos Vakarųskas kas pirmadienį (14-ti metai) nuo 7 v. iki 8 v. vakare

Išgirskite vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Chicago's Draugijų Klubu Valdybos 1949 Metams

MORNING STAR KLUBO VALDYBA 1949 METAMS: pirmininkas Stanley Jacobs, 2050 W. Pierce Ave.; vice-pirm. John Benekaitis, 3724 Sheffield Ave.; nut. rašt. Mike Cepul, 927 W. L. Moynė St.; fin. rašt. Stanley Buneckas, 1701 No. Pulaski Rd.; kas. John Dragulis, 1701 No. Pulaski Rd.; kontr. rašt. Louis Striupas, jr., 3207 West Courtland; išdo glob. John Radišauskas, 1646 No. Bell Ave.; maršalka Kazimieras Vikonis, 2938 No. Melvina Ave.; pikniko rengimo komisija: Louis Striupas, 3341 Evergreen Ave.; Jonas Radis, 3319 Evergreen Ave.; Kazimieras Vikonis, 2938 No. Melvina. Klubu susirinkimai įvyksta kas pirmą ketvirtadienį.

HUMBOLDT PARK LIETUVIU POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1949 METAMS: M. Graikas, pirmininkas, 3939 N. Crankiana Ave. tel. KEystone 9-2496; M. Cepulevičius, vice pirm., 3327 W. Le Moynė St., tel. SPaulding 2-7903; A. Lungevicia, prot. rašt., 1814 Wabansia Ave., tel. HUm. 6-2285; Stanley Buneckis, fin. rašt., 1701 N. Pulaski Rd., tel. CAP. 7-9410; John Drangelis, iždin., 1701 N. Pulaski Road, tel. CAP. 7-9410; Anton Kuprevicz, maršalka, 5431 W. Drumond; Susirinkimai įvyksta kas trečiadienį, 8:00 val. vak., 3600 W. North Ave., Chicago, Illinois.

GARFIELD PARK LIETUVIU PAsALPINIO KLUBO VALDYBA 1949 METAMS: pirm. F. Stantonis, 3350 Gladys Ave.; pirm. pagalb. Jonas Jasinskis, 4300 W. End Ave.; Fin. rašt. Chas. Katallo, 4676 W. End Ave.; nut. rašt. M. Medalinskis, 233 So. Central Av.; kontr. rašt. V. Manikas, 3358 W. End Ave.; iždininkas J. M. Bruchas, 7025 S. Artesian Ave.; keisos glob. J. Stasevičius, 5141 W. End Ave. ir A. Zeluba, 1325 So. 49th Ave., Cicero; maršalka R. Jakubonis, 3933 Gladys Ave. Klubu susirinkimai įvyksta kas 2-ą sekmadienį 1-mą val. po pietų, Napoleon Hall, 3958 W. 5th Ave.

MARQUETTE NAMU SAVININKU VALDYBA 1949 METAMS: pirm. Jonas Jacka, 6504 So. Rockwell St. REpublic 7-7929; vice pirm. Alfonsas F. Walls, 69 W. Washington St.; nut. rašt. Frank K. Bakutis, 2603 W. 69th St., HEMlock 4-4638; fin. rašt. Julė Griucis, 6614 S. Sacramento Ave., REpublic 7-7714; iždininkas Domminikas Breidelis, 6751 S. Campbell Ave.; išdo glob. Ursulė Vainauskienė, 7048 So. Fairfield Av.; maršalka Aleks. Dulcius; koresp. Antanas Valiukas, 4316 So. Lake Park Ave., OAKland 4-8937; legalis patarėjas Alfonsas J. Walls.

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

PAMINKLŲ PRISTATOME I VISAS KAPINES ARTI AR TOLI

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEveryly 8-0005

Kanados Lietuvių Žinios

KANADOS LIETUVIŲ GYVENIMO MARGUMYNAI

Katalikai leis laikraštį?

Neseniai, kaip kai kurie tvirtina, Toronte įvyko kunigų pasitarimas. Tame pasitarime dalyvavo ir JAV kunigų atstovai. Jie kartu su Sąjungininkais svarstė naujo laikraščio (suprantama, grynai katalikiško) leidimo klausimą. Toks laikraštis išeitų pačiame Toronte, kur yra perkeltas Kanados Lietuvių Sąjungos centras. Dabar esą aptariamas laikraščio pavadinimo ir spaustuvės klausimas.

Dar nepatvirtintos žinios apie tai, kad aktingieji krik. demokratiai esą nepatenkinti tuo, kad Sąjungos vadovybė esama tautininkų. Kai kas spėja, kad kalba eina apie Rinkūną su Sakalausku. Bet tatau paaiškės tik vėliau. Iš visko matyti, jog katalikai paįmims griežtą liniją: kas ne su mumis, tas prieš mus. Taip jie, esą, skatinami iš Amerikos kun. pusės. Naujo laikraščio išleidimu norima suduoti smūgis "Nepriklausomai Lietuvai", kuri eina Montrealyje. Tada, be abejonės, atkristų nemažas skaičius skaitytojų, kurie šiaandien naudojami nepartinui laikraščiu — "N. Lietuva."

Todėl dėtos viltys į greitą Kanados lietuvių vienybės atstatymą — vargiai išsipildys.

LAS — Lietuvos Atgimimo Sąjūdis

Neseniai Kanadoje pradėjo

labai aktyviai veikti minėtas Sąjūdis ir jau turi net 9 skyrius. Jis leidžia šapirografuotą laikraštį "Laisvoji Lietuva".

Tas laikraštėlis ėjo jau ir Vokietijoje. Jo tonas yra griežtas. Pasakytiau, labai aštrus. Jame pasisakoma prieš visas lietuviškas partijas, kurios veikia JAV ir Kanadoje. Net VLI-K'ui skelbiama kova. Labai įdomu, kas tai per organizacija ir jos vadai, kurie save stato virš visos organizuotos lietuvių visuomenės? Daugelis stebisi, kad Amerikos lietuvių didieji dienraščiai — "Naujienos" ir "Draugas" — nėra pareiškę savo nuomonės LAS reikalui. Daugumai Kanados lietuvių ši organizacija tebėra mįslė...

Gražus koncertas Hamiltone

Spalio 29 d. Hamiltone įvyko parapijos komiteto suruoštas koncertas. Jis buvo skirtas metinėms paminėti, kaip vietos lietuvių kolonija gavo iš vietos vyskupo specialiai lietuviams skirtą bažnyčią. Koncerte dalyvavo daug meninių pajėgų: p-lė Dauguvietytė, p-lė Radzevičiūtė, B. Marijošius, Orantas, Juozas Rimkus ir kiti. Didelis siurprizas buvo pirmas tautinių šokių grupės pasirodymas ir kvarteto debiutas. Dabar Hamiltono tautinių šokių grupei vadovauja talentinga menininkė Panavitė, o

kvartetui — buvęs pirmiau vietos vargonininkas Vytautas Babeckas. Visi solistai yra jau plačiai žinomi dar iš Lietuvos Operos, išskyrus p-lė Dauguvietytę ir Juozą Rimkū, ir mažai kas naujo apie juos galima pasakyti. Visi jie savo dalykus atliko gražiai, meniškai. Gražia vaidyba scenoje pasirodė B. Marijošius ir solistė Radzevičiūtė. Tiesa, Hamiltone apsispaudo patyręs vargonininkas Bagdonavičius, kuris per gana trumpą laiką paruošė gražų ir jau darniai dainuojantį lietuvių parapijos chorą.

Choras skoningai padainavo keletą gražių dainelių. Jaunam chorui kol kas sunku statyti didesnių reikalavimų. Tikėkime, kad jis žengs pirmyn, tobulės ir pasieks aukšto dainos meno laipsnio.

Programon buvo įtraukti ir tautos atžalynas — vaikučiai, kurie nepaprastai gražiai pasirodė. Koncertą pagerbė Hamiltono miesto atstovas ir ta koncerto proga lietuvius pasveikino ir palinkėjo sėkmės gražiai įsikurti Hamiltone, tame dideliame pramonės centre. Reikia pasakyti, kad Hamiltono lietuvių kolonija labai sparčiai auga, nes nuolat atvyksta naujų lietuvių.

Hamiltono pastoviai gyvena operos solistas P. Kovelis, kuris, turėdamas gana sunkų darbą ir nepalankias sąlygas, vis dažnai dalyvauja Kanados lietuvių dainos meno gyvenime. Jį gali išgirsti dažname koncerte, arba minėjime. Jis paslaugus. Muzikinis gyvenimas pradėjo vystytis, plėstis. Laukiame ir praeiglo, nes keli lietuviai studijuoja. A. Dagelis ir Dauguvietytė mokosi dainavimo, Vyta. Babeckas lanko akordiono klasę ir daro žymią pažangą. Su laiku turėsime naujų pajėgų.

Tragingai žuvo Zigmus Birbalas

Su pirmuoju transportu atvykęs Kanadon miškų darbams Zigmus Birbalas labai pamėgo tą darbą ir nenorėjo su juo skirtis. Jis tik trumpam laikui buvo atvykęs miestam su draugais susitikti. Bet ir vėl išvyko. Velionis mirė labai tragiškai: jam kuriant miško barakė pečių užsiedė benzinas. Jis, matyt, bandė ugnį užgesinti, bet liepsnos jį pagavo ir taip sunkiai apdegino, kad praėjus 10 val. po nelaimės jis mirė. Tai buvo miške dar ankstyvas rytas. Kada miegoję draugai išgirdo pagalbos šauksmą, tai barakas jau smarkiai degė; barake buvusieji spruko pro langus ir vėliau puolė draugo gelbėti. Nors jiems pavyko jį išnešti, bet oda buvo tiek apdeguši, kad gyvybės nebūvavo galima išgelbėti, nors jis ir labai greitai buvo nuvežtas į artimiausią ligoninę.

Gero draugo Stasio Zdanėvičiaus ir kitų pastangomis jis buvo atvežtas palaidoti į Hamiltoną, nes velionis taip pagėidavo. A. a. Zigmus Birbalas buvo labai draugiškas, susipratęs lietuvis, nepaprastai mylėjo savo tėvynę Lietuvą ir laukė jos išsivadavimo iš komunistų jungo. Be to, jis buvo taupus ir paliko banke ir kompanijoje santaupų. Buvo kilęs iš Tauragės apskrities ir Lietuvoje yra likusi jo motinėle, sesuo ir broliai.

Nėra žinoma, ar velionis turėjo giminių Vokietijoje ir Amerikoje. Jei giminių atsirastų, tuo reikalu jie gali kreiptis į Hamiltono lietuvių parapijos kleboną kun. Dr. Tadarauską tokiu adresu: Rev. Dr. Tadarauskas, 58 Dundurn Street, Hamilton, Ont., Canada. Ten pat yra užregistruotas ir kapo numeris. Velionis dar buvo visai jaunas, vos 27 metų vyras. Jo laidotuvėse dalyvavo daug draugų, bičiulių ir Hamiltono kolonijos lietuvių. Tehūna jam lengva vašingos Kanados žemė!

—Vytautas Dunda—

NAUJIENŲ AKCIJOS Telepatos Prezidentas paskyrė Oscar L. Chapmaną vidauš sekretoriaus pareigoms. Paskutiniiais trim metais jis buvo sekretoriaus Krug pavaduotojas.

Detroit, Mich.

Imigracijos ir Įkurdinimo Komitetas

Imigracijos ir Įkurdinimo Komitetas tikrai rengiasi prie jau minėto parengimo. Seimyniškas vakarėlis įvyks šeštadienio vakare, lapkričio 19 d., Dr. ir ponios Sims namuose, 2207 Oakman Blvd, Pradžia 7.30 v.v. Bus tikrai šeimyniškas ir draugiškas vakarėlis. Kas norės, galės kortomis lošti, ir gražių dovanėlių gauti. O kas nenorės lošti, tai galės padainuoti, pašokti, su senais ir naujais draugais pasikalbėti. Komisijos narės žada visus svečius pavaišinti gardžiais valgiais. Bus šis tas ir išgerti, tik būtų labai gerai, jei svečiai, norėdami tame vakarėlyje dalyvauti, išgytų tikietus iš anksto, arba bent praneštų rengėjams apie savo dalyvavimą. Galite pranešti sekantiems asmenims: P. Medonienei, U. Kašlonienei arba B. Kבלaitienei. Tikietų kaina \$1 asmeniui. Jūs savo atsilankymu paremsite imigracijos fondą bei darbus.

Naujienų "Naujienų" skaitytojai

"Naujienų" šeima Detroitė vis didėja. Atrodo, kad bus galima išauginti į gana gausią šeimyną. Šia proga noriu pasidžiaugti naujais naujieniečiais.

Daktarė Rūta Jauniškis užsirašė "Naujienas" metams. Sako, jau metai kaip šiame krašte radau prieglobstį, tai būtinai turiu prisidėti prie šio krašto spaudos palaikymo. Ir šį kartą ji pasirinko "Naujienas". Vėliau, sako, gal ir daugiau laikraščių užsirašysiu. Žinau, kad mažai turi laiko laikraščių skaityti. Per dienas ligoninėje, o vakarais iš savo mažyte Aglyte. Nemažai darbo, bet be laikraščio, ji sako, labai nuobodu.

Juozas Juška nusiskundė, kad, girdi, tai iš vieno, tai iš kito pasiskolini laikraščių, bet, esą, skolintas daiktas nei šis nei tas. Geriau, sako, užrašyk man "Naujienas" metams, kad galėčiau būti tikras to laikraščio savininkas.

Nors Juškų šeima yra labai susirūpinusi savo likimo draugais Europoje ir deda pastangas, kad kuo daugiau jų atsikviesti į laisvą šalį Ameriką, bet gera spauda jai tiek pat svarbi, kaip ir duona. Užrašiau "Naujienas" metams.

Ponia Banonis užsimokėjo už visus metus "Naujienų" prenumeratą. Sako, jei jūs kitiems užrašot, tai prisiųskite ir mūsų prenumeratą. Aš tai mieliai sutikau padaryti. Visai suprantu, kad ponai Banoniai yra pusėtinai užimti savo naujai atvykusiais naujakuriais. Be to, ponas Chas. Banonis buvo sunkios ligos prispaustas ir ilgoką laiką išbuvo ligoninėje. Dar ir dabar nekaip jaučiasi. Vis dėlto pažangūs žmonės be laikraščio neapsieis.

Juozas Gruzdaitis atsinaujino "Naujienas" metams. Jis nors ir naujakuris, bet jau ku-

riasi tikrai sėkmingai: nusipirko didelį ir patogų namą, kur dabar nevienas naujai atvykęs iš tremties gali rasti šiltą prieglaudą. Ponai Gruzdaičiai taipgi suteikė vietos BALF'o 76 skyriaus rūbams sudėti. Todėl detroiteičiai ir apylinkės lietuviai yra prašomi (jei kas ką turit atliekamo ir norite paaukoti savo tautiečiams tremtiniais) atgabenti į ponų Gruzdaičių namus, 1530 Vine-wood Ave., visai netoili nuo Šv. Antano bažnyčios.

M. Baukyš atsinaujino "Naujienas" visiems metams. Baukyš irgi kuriasi neblogai, augina jauną šeimynėlę, nuširntai padeda tremtyje likusiems. Nemažai jau atkviētė ir į Ameriką.

— B. Kבלaitienė.

Hammond, Ind.

SLA 273 kuopos susirinkimas

Lapkričio 6 d. Kavaliauskienės svetainėje, 45—155 st., Calumet City, įvyko SLA 273 kuopos susirinkimas. Narių skaičium jis nebuvo gausingas, bet atsilankė pakankamai, kad būtų galima pravesti susirinkimą pagal nustatytą tvarką.

Susirinkimas ėjo gana sklandžiai, kol prieita buvo prie aukojimo Amerikos Lietuvių Tarybai. Kaip tik įnešimas buvo paduotas, kad Amerikos Lietuvių Tarybai aukoti iš įždo, tai pasigirdo balsai: "Gali aukoti, kiek kas nori iš savo kišenias".

Po triukšmo visgi buvo balsuojama, kad paskirti iš įždo \$10.00. Balsavimuose pasirodė 10 balsų už, o 5 prieš. Tie penki balsai tai ir yra Juozo tezių garbintojų. Toliau buvo skaitomas laiškas iš centro dėl nominavimo kandidatų į Pildomąją Tarybą. Susirinkimas vienbalsiai nutarė susilaikyti nuo nominavimo, nes neturėjo tinkamų kandidatų.

Darbininkas.

ANGLIAKASIAI JAU DIRBA

Illinois visose anglies kasyklose darbas prasidėjo visai normaliai, visi tose kasyklose iki šiol dirbė atėjo į darbą.

Kiek kainuoja jos aplankymas?

Ji sena ir vieniša, gyvena užmiestyje. Jūs negalite jos dažniau aplankyti, kad ir norėtumėt. Ji bus patenkinta, jei kasdien ją pašauksite. Jai ir jums pora dalykėlių labai daug reikią — ir pora dalykėlių taip mažai kainuoja.

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

Kiekvienas "HELLO" Yra Geras Pirkiny

GUAM CIVILINĖ VALDŽIA

Pradžioje rugsėjo mėn. JAV prezidentas išleido egzekutyvų įsakymą pavesti administravimą Guam salos — vienos iš Amerikos seniausių priklausomų salų — iš militarinės į civilinę kontrolę, tai yra iš Laivyno Departamento ir Vidaus Departamento. Vidaus Departamento priežiūrai pavesta JAV teritorijos ir dauguma jos.

Guam tapo JAV posesija pagal sutartį, kuri užbaigė Ispano-amerikiečių karą (1898 m.) ir per pusšimtį ją valdė Laivyno komendantas, prezidento paskirtas, išskyrus keturius metus, kai teko japonams, kada jie užėmė salą.

Nors formalus pavidimas įvyks tik 1950 m. liepos 1 d., prezidentas Trumanas paskyrė civilinį gubernatorių — Carlton Skinner, informacijų direktorių Vidaus Departamente.

Guam, pietinė Mariana grupės sala, nėra dalis globaliam Pacifiko salų, kurias JAV administruoja pagal sutartį su Jung. Tautos. Guam yra mažą salą, 215 kvadr. mylių, svarbi tik kaip militarinis postas, ir dėl

tos priežasties pakeista iš mažos tropiškos salelės į svarbią militarinę bazę po Antro Pasaulinio karo. Ji randasi 3,750 mylių arčiau Tolimųjų Rytų ir Okinawa. Ji šiaandien turi dvi svarbias pastovias oro stotis, moderninius kelius ir savo natūralų uostą į pietvakarius, kur gali įplaukti net 40 laivų; turi submarinams vietų ir naujų instaliacijų prieš tifonus. Rekonstrukcijos darbai vis tęsiasi.

Guam žmonės vadinami Chamorro ir yra maišytas rasė. 98% jų katalikai, kadangi Ispanai juos pergalėjo praėjime šimtetyje. Jie kalba ispanišką, kai, angliškai ir savo kalba. Jau turi legislatūrą, bet jos pareigos yra patariamojo pobūdžio.

Guam legislatūroje vadai jau prašo civilinės valdžios ir Amerikos pilietybės teisų ir privilegijų savo žmonėms. Tuos prašymus remia daug Amerikos vadų ir daug žmonių tautinėje valdžioje Washingtone.

Guam jau turi civilinę valdžią, antras žygis turės būti suteikimas Amerikos pilietybės Guom žmonėms Kongreso aktu. Norėdami kontroliuoti savo gyvenimą, Guam žmonės turi pirmesnius pavyzdžius — Puerto Rico ir Filipinų salų, — kurias JAV irgi įgijo iš Ispanijos 1898 m. Puerto Rico žmonės jau Amerikos piliečiai nuo 1917 ir praėjus metais pasirinko savo gubernatorių populiari rinkimu (ko Alaskos ir Hawaii žmonės negali daryti), Filipinai tapo nepriklausoma respublika 1948 m.

VYRIAUSIAS UGNIAGESYS NUKENTĖJO

Chicago ugniagesių maršalas Paul Connors ir dar keturi ugniagesiai buvo sužeisti, kai jie važiavo į gaisro vietą.

Jie susidūrė taip pat su ugniagesių sunkvežimiu. Tai įvyko ties 4927 Calumet. Paul Connors, 55 m., ir jo pareigūnas T. McCauley nugabenti į ligoninę.

"NAUJIENAS" skaito visų srovių žmonės: darbininkai, biznierių, profesionalai, dvasininkai, mokslininkai ir valstybininkai.

GERIAUSIA PIRKTI NAMAMS BALDUS

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVIŲ

SALDYTUVAI, TELEВИЗИЈOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS Lengviausi Išmokėjimai

Baldai Padaromi Pagal Užsakymą

4183 ARCHER AVE. Tel. Lafayette 3-3171

3224 SO. HALSTED ST. Tel. Victory 2-4226 CHICAGO, ILL.

Planavimas ir Taupymas daro žmogų laimingą. Pradėk taupyti nors po truputį kas savaitę. Pas mus jūsų sutaupos yra apdraustos Federal Savings and Loan Insurance Corp., iki \$5000.00 ir neša gerą dividendą. Duodame paskolas namams lengvais išsimokėjimais.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted St. Tel. HAYmarket 1-3317

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak. Trečiad., nuo 9 ryto iki 12 diena. Ketvirtad. nuo 9 ryto iki 8 vak. Šeštad. nuo 9 ryto iki 2 p. p.

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
\$7.00 per year in Canada	Metams \$7.00
\$7.00 per year outside of Chicago	Pusei metų 3.50
\$9.00 per year in Chicago	Trims mėnesiams 2.00
4c per copy	
Užsakymo kaina:	Užsieniuose:
Chicagoje—paštu:	Metams \$10.00
Metams \$9.00	Pusei metų 5.50
Pusei metų 4.50	Trims mėnesiams 3.00
Trims mėnesiams 2.25	
Vienam mėnesiui 90	
Chicagoje per išnešiotojus:	Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telef. Canal 6-8500.
Viena kopija 4c	Pinių reikia siusti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.
Savaitė 25	
Mėnesiui 80	

Kova Plieno Pramonėje Baigiasi

Didžiausioji plieno kompanija, United States Steel Corporation, pasirašė sutartį su plieno darbininkų unija pereinant penktadienį. Kitos stambios kompanijos jau pirmiau beveik visos buvo susitarusios su unija. Šitos sutartys apima apie 400,000 darbininkų. Koks šimtas tūkstančių dar tebestreikuojančių plieno darbininkų, be abejonės, taip pat netrukus pradės dirbti, nes smulkiosios kompanijos, kurios juos samdo, paseks didžiųjų korporacijų pavyzdžiu.

Tuo būdu šešias savaites ėjusi kova plieno pramonėje bus pabaigta, padariusi krašto ūkiui daug žalos. Ji buvo visai bereikalinga. Jeigu ne United States Steel korporacijos "bosų" užsispyrimas, streikas būtų buvęs išvengtas.

Sąlygos, kurias ši korporacija, pagaliau, pasirašė, yra faktiškai tos, kurias rekomendavo JAV prezidento "faktų ieškojimo" komisija ir kurias buvo priėmusi plieno darbininkų unija.

Pertrauka Angliakasių Streike

Lapkričio 9 d. United Mine Workers prezidentas John L. Lewis įsakė 380,000 streikuojančių minkštųjų anglių kasių grįžti į kasyklas ir dirbti pilnas valandas iki lapkričio 30 d. Po to streikas vėl eisiųs, jeigu darbdaviai nepasirašys priimtino niujai kontrakto.

Duodamas įsakymą angliakasiams pertraukti streiką trims savaitėms, J. L. Lewis įspėjo viešais ištigais ir namų šeiminiukams pripildyti savo anglių sandėlius, kad nepritrūktų kuro šalties orams, kai streikas atsinaujins. Iš to galima numanyti, kad angliakasių unijos prezidentas nori numaldyti dvi stambias anglių vartotojų grupes, bijodamas, kad jų spaudimas gali priversti valdžią imtis numatytų įstatymų priemonių streikui sustabdymui.

bet yra ir kitokių priežasčių, paskatinusių Lewisą duoti tą nepaprastą įsakymą angliakasiams.

Nors jau nuo birželio 30 d. angliakasiai dirbo tikrai po kelias valandas savaitėje, anglių atsargos streiko metu nesumažėjo iki tokio laipsnio, kad kompanijų biznis atsiderėtų pavojuje. Dėl šiltesnių, negu paprastai, šio rudens orų, yra suvartojama mažiau kuro; ir vis daugiau kompeticijos anglims daro aliejus.

Dar labiau, negu šilti orai, sumažino anglių suvartojimą streikas plieno pramonėje. Pieno liejylose, kurioms reikia labai daug kuro, buvo per šešias savaites sustojęs darbas. Lewiso planams šitas darbo sustojimas plieno pramonėje pakenkė daugiau, negu kas kita. Jisai labai pykon ant plieno darbininkų unijos, kuri tokiu nepatogiu jam laiku išvedė į streiką pusę milijono žmonių, ir kelias atvejais parodė savo nepasitenkinimą tuo unijos prezidentu Murray.

Kad angliakasiai galėtų laimėti streiką, plieno pramonė turi dirbti. Vienos pramonės šakos darbininkų interesai čia kertasi su kitos šakos darbininkų interesais. (Labai klysta todėl tie, kurie mano, kad darbininkų "klasiniai reikalai" visuomet ešą vienodi.)

Darbo sustojimas plieno liejylose bei dirbtuvėse, iš tiesų, ir buvo svarbiausioji priežastis, dėl ko angliakasių streike yra padaryta trijų savačių pertrauka.

Nauji "Taikos" Gandai

Šeštadienį buvo šioje vietoje suminėtos "taikos sąlygos", kurias, vieno Milwaukee laikraščio pranešimu, valstybės sekretorius Dean Acheson rengiausi įteikti (ar jau įteikė) Sovietų Sąjungai. Tą pačią dieną pasirodė kitame laikraštyje, "Chicago Daily News", kita žinia, liečianti taikos su Rusija klausimą.

Šitoje žinioje sakoma, kad prezidentui Trumanui nepatinkančios rietenos, kurios nuolatos eina tarp mūsų valstybės sekretoriaus ir SSSR užsienio reikalų ministro Višinskio. Prezidentas noris susitaikyti su Rusija, jei galima, nedarant jai nuolaidų ("without appeasement"). Washington ešą nepatvirtintų gandų, kad Trumanas vėl galvojęs, ar nepasiūsti Aukščiausiojo Teismo pirmininką Vinsoną į Maskvą pasikalbėti su Stalinu.

Prieš dvejus metus prezidentas jau buvo nutaręs siūsti vyriausiąjį teisėją pas Stalingą, bet paskutinėje valandoje jį nuo to sulaukė George C. Marshall, kuris tada buvo valstybės sekretorius ir dalyvavo Paryžiaus kon-

Apžvalga

NEW YORKE SUSTIPRĖ- JO LIBERALAI

Pereitojo antradienio senatoriaus rinkimuose New Yorque Liberalų partija pasirodė esanti nulemiančioji jėga. Be jos balsų Herbert H. Lehman nebūtų sumušęs republikonų kandidato Dulles.

Lehman gavo visoje New Yorque valstybėje 2,149,347 demokratų balsų ir 424,587 liberalų balsų; viso — 2,573,934 b.

John Foster Dulles gavo 2,377,641 b. Jo balsai viršijo demokratų balsus daugiau, kaip 200,000. Bet liberalų balsai, pridėti prie demokratų balsų, suteikė Lehmanui 196,000 b. daugumą.

Trečio kandidato šiuose balsavimuose nebuvo. Komunistų kontroliuojamoji Am. Darbo partija įsakė savo šalininkams nebalsuoti nei už Lehmaną, nei už Dullesą.

Liberalų partija, kaip žinoma, yra susidarusi iš socialistų ir kitų elementų, atskilusių nuo Amerikos Darbo partijos po to, kai pastarąją, su vėlonies Hillmano pagalba, pagrėbė komunistai ir "bendrakeiviai".

Per keletą metų Liberalų partija negalėjo pasivyti Am. Darbo partijos. Kiekvienuose rinkimuose ši gaudavo daugiau balsų už liberalus. Bet pereitojo antradienio rinkimuose Liberalų partija jau pralenkė Am. Darbo partiją.

New Yorque mieste, renkant mayorą, liberalai (kurie šiuose balsavimuose buvo susiblokvę su republikonais) surinko 372,281 b.; o Am. Darbo partija davė savo kandidatui Marcantonio 356,423 b.

KOMUNISTAS DAVIS GAVO 25% BALSŲ

Komunistai turėjo visoje Amerikoje tikrai vieną atstovą, žmonių balsais išrinktą į bel kokią valdingą vietą. Tai buvo Benjamin Davis Jr., New Yorque miesto tarybos narys, išrinktas negrų apgyventame Harlem distrikte.

Lapkričio 8 d., renkant naują New Yorque miesto tarybą, Davis gavo 21,962 b., o jo oponentas Earl Brown — 63,030.

Komunistų priešas laimėjo beveik trijų ketvirtadalių balsų daugumą.

Pastebėtina, kad iš 21,962 balsų, paduotų už Davisą, kuris kandidavo dviejų partijų sąrašais, komunistų partija davė jam tikrai 1,190 b., o 20,772 b. jam surinko Am. Darbo partija.

Komunistai tikėjosi, kad Am. Darbo partija jų kandidatą "išves". Šituo tikslu buvo ir kongresmanas Vito Marcantonio pastatytas kandidatus į New Yorque mayorus. Visiems buvo aišku, kad jįsai mayoru nebūs išrinktas, bet komunistams rūpėjo sustiprinti Am. Darbo partiją, tikėdamiesi, kad ji išgelbės nuo pralaimėjimo Davisą, kurį federalinis teismas nubaudė 5 metais kalėjimo ir \$10,000 pinigine pabauda už konspiravimą prieš JAV valdžią.

Davis vistiek prakišo. O. Am. Darbo partija nustumtė ir ketvirtą vietą ir daugiau nebesudaro sprendžiamos jėgos politikoje nei New Yorque mieste, nei steite.

PILNOS TEISĖS NA- CIAMS SOVIETŲ ZONOJE

Komunistų kontroliuojamas Rytinės Vokietijos seimas su-

ferencijoje. Tačiau neperseniai Trumanas pareiškė, kad jįsai laukia "besąlygiu pasidavimu" iš Rusijos. Nejaugi jįsai dabar tartųsi su Stalinu, apeidamas savo valstybės sekretorių?

TELEGRAMA PREZIDENTUI TRUMANUI

Atsakydamas į J.A.V. Prezidento sveikinimą ir linkėjimus Visuotiniai Amerikos Lietuvių Kongresui, pastarasis pasiuntė lapkričio 4 d. Prezidentui šitokio turinio telegramą:

ANGLISKAI RAŠYTOS REZO- LIUCIJOS SU VERTIMAIS

The Honorable
Harry S. Truman
President of the United States
The White House
Washington, D. C.

Delegates of one million Americans constituted in a Lithuanian American Congress meeting at Hotel New Yorker in the City of New York, unanimously send a message of greetings to the President of the United States.

Deeply touched by the sentiments motivating your policy as expressed in your message to this Congress, the delegates in behalf of themselves and their constituencies reaffirming their undying loyalty to the principles of American democracy, pledge their loyal cooperation with your Administration toward the goal of equitable domestic tranquility and international peace founded on principles of national self-determination and Atlantic Charter, in other words on principles of freedom and justice which you invoke with God's help.

The Lithuanian American Congress will voice their views and aspirations in a set of resolutions offer due deliberation, and copies thereof will be presented to the White House. At this time please accept our unanimous expression of gratitude for your unswerving policy of nonrecognition of the fruits of Nazi-Soviet partnership in aggression and for your continuing recognition of sovereignty of Lithuania, Latvia and Estonia.

Leonard Šimutis, President
Dr. Pius Grigaitis, Secretary
(VERTIMAS)

Vieno milijono amerikiečių atstovai, susiorganizavę Amerikos Lietuvių Kongrese, posėdžiaujančiame New Yorque

teikė pilnas pilietines ir ekonomines teises buv. Hitlerio partijos nariams ir militaristams. Seimo išleistas amnestijos įstatymas leidžia buvusiems Vokietijos armijos karininkams tarnauti "liaudies policijoje".

Tuo būdu komunistai Vokietijoje vėl pradėjo atvirai kooperuoti su nacišais bei militaristais, kaip kad jie darė prieš antrąjį pasaulio karą. Tas komunistų bendradarbiavimas su hitlerininkais ir su vokiečių armijos karininkais privėdė prie Weimaro respublikos žlugimo ir karo.

Berlyno korespondentai sako, kad Rytinės Vokietijos "liaudies policija" darosi vis labiau panaši į Hitlerio kariuomenę.

Po to, kai buvo išleistas amnestijos įstatymas, Rytinės Vokietijos premjeras Otto Grotewohl paskelbė spaudoje atsiskaukimą į vokiečius, gyvenančius vakarinės zonos, ragindamas juos "išsilaisvinti iš imperializmo namie ir užsienyje" ir sudaryti "tautinį frontą" vieningos demokratinės Vokietijos atstatymui.

Rytinės Vokietijos "demokratija" nėra žmonių rinkta. Jos valdžią paskyrė komunistų partijos vadai su Rusijos okupacinės armijos pritarimu.

ferencijoje. Tačiau neperseniai Trumanas pareiškė, kad jįsai laukia "besąlygiu pasidavimu" iš Rusijos. Nejaugi jįsai dabar tartųsi su Stalinu, apeidamas savo valstybės sekretorių?

viešbuty, New Yorque mieste, vienbalsiai siunčia sveikinimą Jungtinių Valstybių Prezidentui.

Giliai paveikti Tamstos politika motyvuojančių jausmų, pareikštų Tamstos sveikinime šiam Kongresui, atstovai — savo ir jų atstovaujamy konstituentų vardu patvirtindami nemirtingą ištikimybę Amerikos demokratybės principams — pasižada lojaliai bendradarbiauti su Tamstos Administracija, siekiant teisingos ramybės krašte ir tarptautinės taikos, paremtos tautinio apsisprendimo ir Atlanto Čarterio dėsniais, kitais žodžiais — laisvės ir teisingumo dėsniais, kuriems Tamsta prašai Dievo pagalbos.

Amerikos Lietuvių Kongresas pareiškė savo pažiūras ir aspiracijas eile rezolucijų, jas tinkamai apsvarsčius, ir jų esmepiloriai bus pateikti Baltiesiems Rūmams. Šiuo metu, teikis priimti mūsų pareiškiamą dėkingumo už Tamstos nukrypstančių nacių-so vietų bendradarbiavimo agresijoje įvykių nepripažinimo politiką, ir už Tamstos tebesitęsiantį Lietuvos, Latvijos ir Estijos suverenumo pripažinimą.

Leonardas Šimutis,
Pirmininkas
Dr. Pius Grigaitis,
Sekretorius

(Telegrama, nubalsuota ir pasiūsta 1949 m. lapkr. 4 d.)

Ukrainian American Congress
Statler Hotel
Washington, D. C.

Delegates of one million Americans constituted in a Lithuanian American Congress meeting at Hotel New Yorker in the City of New York send their greetings and best wishes to their fellow citizens and fellow freedom fighters of Ukrainian descent. This Congress wholeheartedly supports the just cause of the Ukrainian People as that of other liberty loving peoples enslaved by Russian Soviet communism.

Leonard Šimutis, President
Dr. Pius Grigaitis, Secretary
(VERTIMAS)

Vieno milijono amerikiečių atstovai, susiorganizavę Amerikos Lietuvių Kongrese, posėdžiaujančiame New Yorque viešbuty, New Yorque mieste, siunčia savo sveikinimą ir geriausius linkėjimus ukrainiečių kilmės savo bendrapilietiams ir laisvės bendrakovotojams. Šis Kongresas visa širdimi remia teisiąją Ukrainiečių Tautos bylą, kaip ir kitų laisvės mylinčių tautų, šiuo metu rusiškojo sovietinio komunizmo pavergtų, bylą.

Leonardas Šimutis,
Pirmininkas
Dr. Pius Grigaitis,
Sekretorius
(BUS DAUGIAU)

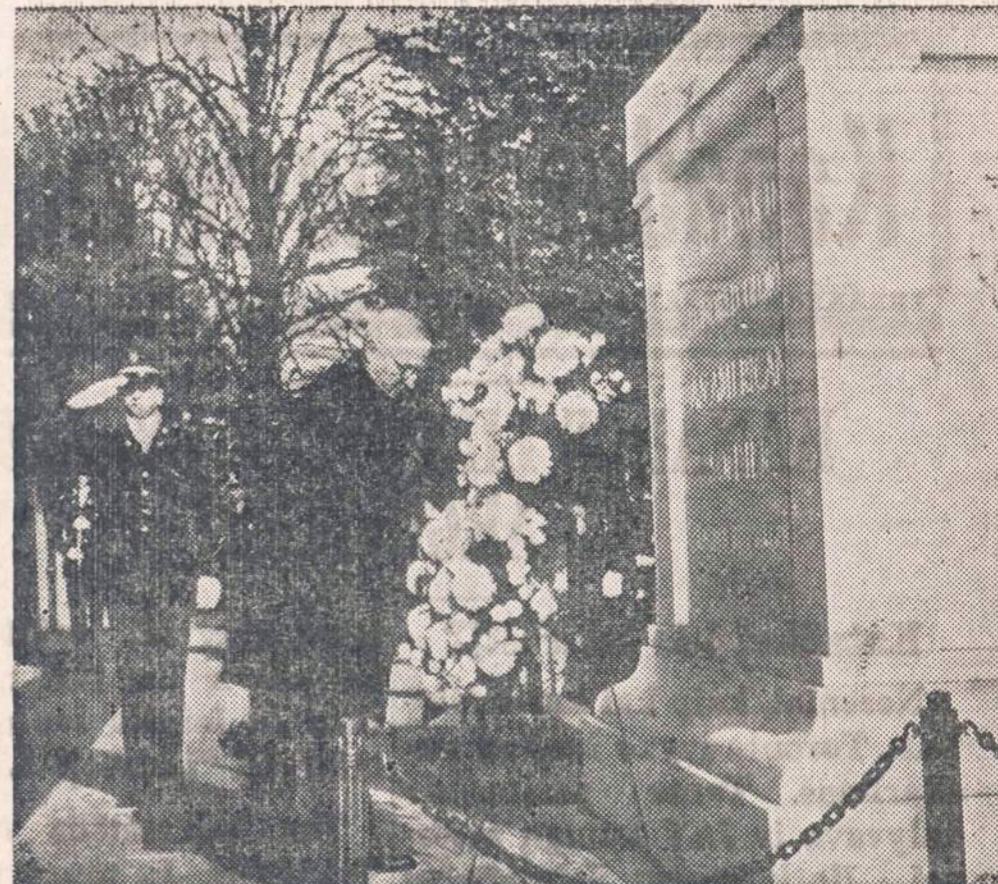
DOVANOS LĒKTUVAIS

Šventėms doyanas į Europą galima siūsti lėktuvais. Jei siuntiniai bus išsiūsti ne vėliau kaip gruod. 10d., tai bus suspėta juos šventėms Europoj įteikti numatytiems adresatams. Siuntiniai, siunčiami lėktuvais, turi būti ne sunkesni kaip 22 svarų. Už tokių dovanų siuntimą lėktuvu reikia mokėti į Frankfurtą, V. Vokietijon, 85 centus, Paryžin — 65c. Londonan — 63c., Romon — 79c., Vionon — 94c. ir t.t.

NORI \$150,000

Clareta Austin, 17 m., 4917 Wabash Ave., per teismą pateikė Reverview Parko vadovybei ieškinį 150 tūkstančių dolerių sumos.

Zaidimų metu jai ant galvos nukrito nulūžusi medžio šaka ir ją sužeidė.

Prezidentas Trumanas Arlingtone kapinyne deda vainiką prie Pirmojo Pasaulio Karo metu žuvusių paminklo.

TREMTIES KELIAIS

Rašo J. VIEVIRŽA

(Tęsinys)

Purėno kursai

Pačiame Petrograde komiteo patalpose veikė rusų dėsoma kalba gimnazijos klases atstojantieji kursai, kuriuos lietuviai praminė ir vadino Purėno kursais pagal kursų vadovo A. Purėno pavardę. Šiuose kursuose nemažas skaičius Petrograde gyvenusių lietuvių įsigijo įvairiaus laipsnio vidurinio mokslo kvalifikacijas ir atitinkamus pažymėjimus.

1917 metų pradžioje dėl kilusios revoliucijos, prašalinusios carą ir pastačiusios laikinosios demokratinės Rusijos vyriausybės priešakyje Kerenskį, atsivėrė durys į laisvę ir lietuviams. Kerensio vyriausybei pritariant ir skiriant lėšas, Purėno kursai buvo pertvarkyti į normalinę gimnaziją jau su lietuvių dėstomąja kalba. Gimnazijai buvo paskirtos ir naujos patalpos rusų Kazaniaus vardo naujuose rūmuose. Tąsai buvo pirmoji Rusijos valstybės ribose gimnazija lietuvių dėstoma kalba. Ši gimnazija veikė iki 1918 metų pradžios. 1918 metų vasario mėn. gimnazijos darbas nutrūko dėl pralaimėto karo ir bolševikinio perversmo sukeltos suirutės, bado ir paplitusių Petrograde limpamųjų ligų, ypač choleros.

Po bolševikinio perversmo gyventojų padėtis Petrograde buvo tragiška. Vienas šviesiausių ir žmoniškiausių pirmosios Lenino valdžios komisarų Petrograde buvo švietimo komisaras Lunačarskis. Įvertindamas baisią Petrogrado gyventojų padėtį dėl bado ir siautėjančios choleros, nusistatė gelbėti nors Petrogrado vaikus.

Lunačarskieni vadovaujant, tuščiuose caro dvariškių — kunigaikščių gyventuose namuose (vilose) Caro Miestelyje (Carškoje Selo) prie Petrogrado buvo įsteigtos vaikams kolonijos. Čion sugabenti vaikai galėjo būti atskirti nuo didmiesčio pavojų, kiek geriau maitinami ir mokytojų prižiūrinami. Šiose kolonijose pavyko išrūpinti vietas ir Petrogrado lietuvių vaikams — užsidiariusių prad. mokyklų ir lietuvių gimnazijos buv. lankytojams.

Lietuviams Caro Miestelio vaikų kolonijose buvo paskirti du namai (vilos), kuriose buvo apgyvendinta 120 Petrogrado lietuvių vaikų. Veikė dvi lietuvių vaikų kolonijos mokytojos Liutkytės, o vėliau mokytojos Arlauskaitės vadovaujamos iki 1918 metų rudens. Kuri tuomet buvo padėti ir vaikų kolonijose, galima būtų spresti pvz. ir iš tokio atvejo: vienas skaitlingos šeimos tėvas, sekmadienį atvykęs pamatyti savo vaikų, kolonijos vedėjos nebuvo į kolonijos kiemą įleistas. Pasimatęs su vaikais tikrai pro geležinę kiemo tvorą, nepatenkintas grįžo namo ir po 3 dienų mirė, nes

jau buvo apsikrėtęs cholera.

Tremtiniais, karo atvartytais ir Rusijos gilumą iš buvusios Lietuvos, visą karo laiką rūpinosi Petrogrado lietuvių komitetas, teikdamas ar tiesiog ar per savo įgaliotinius materialinę ir moralinę pagalbą. Tačiau buvo būtinu reikalo susirūpinti ir Prūsų bei Klaipėdos Krašto nelaimingaisiais vaikais, jų motinomis ir seneliais, kuriuos rusų kariuomenė, išplėšusi iš gimtųjų lizdų, paskleidė Rusijoje. Savaimę suprantama, kad šie prieš šalies gyventojai (belaisviai) iš rusų valdžios nieko gera tikėtis negalėjo.

Bortkevičienė suorganizavo "Globą"

Ir šie nelaimingiausieji buvusių Rusijoje lietuvių nebuvo nepastebėti. A. Felicijos Bortkevičienės, šios tyliosios ir bebaimės visų lietuvių buvusios gelbėtojos didžiausiuose sunkmečiuose ir pavojuose, rūpestiu buvo surakta nevieša draugija "Globa" tremtiniais iš Prūsų gelbėti. Kukliaisiais lešų ištekliais ir išimties pastangomis iš tolimiausios Rusijos vietovių šie tremtiniai — belaisviai buvo sugabenti į pietų Rusijos miestą Saratovą ir čia globjami.

1916 metais Razboiščinos kaime prie Saratovo veikė "Globos" vasarinė kolonija (mokykla paaugliams ir vaikų darželis mažamečiams vaikams su bendrabučiu), vadovaujama mokytojos A. Liutkytės (Valaitienės).

Lietuvių nusistatymas — gelbėti ir gelbėti — I-jo D. Karo metais Rusijoje pasireiškė ir jaunų bei karui pajėgių vyrų pastangomis išsaugoti gyvybę — nepateikti į karo frontus, kurie Lietuvai težadėjo tikrai tiek, kiek priartėjus karo pabaigai, galėjo susidaryti progos Lietuvai nusikratyti pavergtųjų iš rytų ir vakarų.

Buvo labai svarbu išvengti frontų, kad netektu paguldyti galvą už savo Tėvynės didesnę bei mažesnę pavergtę. Tiems, kurie jau buvo mobilizuoti, buvo svarbu, kiek taitai galėjo būti įmanoma, laikytis užfrontėje, laukiant karo pabaigos. Suprantamas dailtas, kad ne visiems taitai pavykdavo. Tačiau lietuvių žymiai aukštesnis kultūrinis lygis, sąžiningumas bei pareiškumas už eilinio rusų kultūrą sudarydavo pagrindą viršininkams rusams pasirinkti lietuvius įvairioms ūkiškoms pareigoms prie frontų.

(Bus daugiau)

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

LIETUVOS ŽVAIGŽDĖS

A. DAMBRAUSKAITĖS KONCERTO BELAUKIANT

Rašo Nora Gugienė

Antanina Dambrauskaitė

Dar prieš karą, kada nekantariai laukdavom laikraščių iš Lietuvos, kad pirmiausia pasiskaičius, kas dedasi tenyškščiam muzikos pasaulyje, jau dažnai skačiau apie operos dainininkę Antaniną Dambrauskaitę. Mėginau įsivaizduoti, kaip ji dainuoja ir vaidina Desdemoną (Othello), Cho-Cho-San (Butterfly), Elsa (Lohengrin), Marguerite (Faust), Mimi (LaBoheme) ir eilę kitų operų. Iš muzikos kritikų aprašymų suprastu, kad tokie talentai, kokių gamta apdovanojo Dambrauskaitę, yra retenybė ir lietuviams brangenybė. Vis laukiau tos progos, kad dar kartą nuvyktu Lietuvo, kad pasidžiaugsiu visu tuo kultūrinio progresu, kuris buvo padarytas nuo mano 1924 metų viešėjimo Lietuvoje.

tuvos menininkams bei švietomenei, buvo lemta per kelis metus gyventi Vokietijos stovyklose. Bet ir ten Dambrauskaitė nenustojė dainavusi. Ir sunkiausiose sąlygose ji tęsė savo karjerą, džiugino lietuvių širdis savo daina, skelbė lietuvių vardą ir jų kultūrą kitataučių tarpe. Varginose tremties sąlygose jai teko švęsti savo scenos darbo dvidešimtmetį. Ta proga ji plačiai pažymėtinau lietuvių stovyklas pietų Vokietijoje, visur būdama šiltai sutikta ir palikdama nepamirštamų atsiminimų.

Pripažinta ir Anglijoj

Vėliau Dambrauskaitė kartu su kitais lietuviams dainininkais ir kompozitoriumi Vl. Jakubčenu gastolavo Anglijoje. Kad mes, lietuviai, įvertinam savuosius muzikus, dainininkus, tai natūralus dalykas. Tačiau, kada tokie šalti angliai kritikai itin palankiai atsiliepė apie šiuos lietuvių artistus, pabrėždami ypatingai Antaninos Dambrauskaitės "didelio balso grožį, jo spalvingą tembrą, kokio pažymėtinau aukšto kalibro artistai yra, kad retai sveitinšalė artistė gali taip sužadinti ir užkariauti publikos širdis, kaip padarė Antanina Dambrauskaitė", etc., tai turi būti užtarnauta. Paminėčiau čia vos tik kelis kritikų išsireiškimus, o jų buvo labai daug.

Dabar Amerikoj

Prieš kelis mėnesius Dambrauskaitė atvyko į šią šalį ir apsisistoję lietuvių sostinėj, Chicagoj. Pagaliau ir mano svajoję išgirsti šią žymią dainininkę vis dėlto išsipildys, nors ir šioj pusėj Atlanto, o ne Kauno operoj. Dėka pastangų p. Juozo Bachuno, to didelio daiļės mylėtojo ir rėmėjo, kuris ir at-

sikviatė p. Dambrauskaitę į JAV, buvo sudarytas būrys čekiečių, kurie rūpinasi atitinkamai surengti geriamajai artistei pirmąjį koncertą. Šis įvykis ateinančią sekmadienį, lapkričio 20 d., Great Northern teatre. P-lės Dambrauskaitės akompanistas bei asistuojąs artistas bus kompozitorius Vladas Jakubėnas.

Galima drąsiai užtikrinti, kad šis koncertas ne tik patenkins ir suteiks didelio malonumo visiems lietuviams klausytojams, bet sudomins ir kitataučius bei didžiosios spaudos muzikos kritikus. Šis koncertas pridės skaisčiausių garbės žvaigždę prie Lietuvos ir lietuvių vardo.

BALTIJOS JŪRA

Čia stipresnės, čia piktesnės ir ramesnės bangos talaškuoja Klaidėdos krantus. Žvejai sėda į laivelius ir leidžiasi į plačią jūrą. Rodos, kad jie ten nori su ošiančiomis bangomis pažaisiti, pasisupti, lyg tie vaikai stipynėj. Visu pakrančiu pastatyti gražūs nameliai. Tai pritaiviai namai, kur vasaros mėnu suvažiuoja vasarotojai ir atostogauja. Antai, savo šalies vėliavomis atplaukia ir išplaukia didesni ir mažesni laivai, palikdami puikų miestą su jo gražiais kaminais ir įvairia transportacija.

Prisižiūrėjus šviesiomis dienomis, kada saulutė beria savo sidabrinius spindulius ant pilkos žemės ir rudens nusisėrusių medžių, Chicagos didysis ežeras (Michigan Lake) primena Lietuvos Baltijos jūrą. Čia iš švedijos, čia iš Anglijos ir kitų kraštų atplaukia transportiniai ir keiviniai laivai. Štai, Michigano ežeru plaukdamai pasiekiamas Erio ežeras, paskui Superior ir Ontario ežerus. Perplaukę šiuos keturius ežerus, kurie jungiasi vienas su kitu, ir plaukiame Atlanto vandenynu. Smagi kelionė. Bet kiek užtrukę, pasiekiamė ir mažąją Lietuvą, jos krantus, kur mes atsimenamė, kaip parkeliavusius iš Amerikos Lietuvos pareigūnai laivė mus sveikindavo, linksmiais veidais prakalbėdavo j mus. Taigi gal kada ir vėl ateis tos laimingos dienos.

R. Š.

Chicago, Ill. — Nuoširdžiausiai dėkoju gerb. Kostancijam, Tony ir Olgai Rypkevičiams, 5452 N. Lawler Ave., Chicago, Ill., už dokumentų man sudarymą, su kuriais aš iš skurdžios tremties galėjau atvykti į JAV ir čia pradėti laisvo ir nepriklausomo žmogaus gyvenimą. Gi man atvykus, Jūs priėmėte mane kaip artimiausią žmogų, leisdami ilgą laiką gyventi savo bute, duodami puikiausią maistą ir aprūpindami reikalingiausiais drabužiais. Vėliau padėjote surasti man darbą ir kambarį, sugaišdami dėl to daug laiko ir padėdami nemažą vargą. Ir dabar Jūs visą laiką rūpinatės manimi, kuo galėdami, tuo man padėdami ir rodydami daug širdies. Ši graži ir nuoširdi naujame krašte Jūsų pagalba pasiliks mano mintyje kaip gražiausias atminimas. Už visa tai aš reiškū Jums savo giliausią ir nuoširdžiausią padėką.

PADEKA

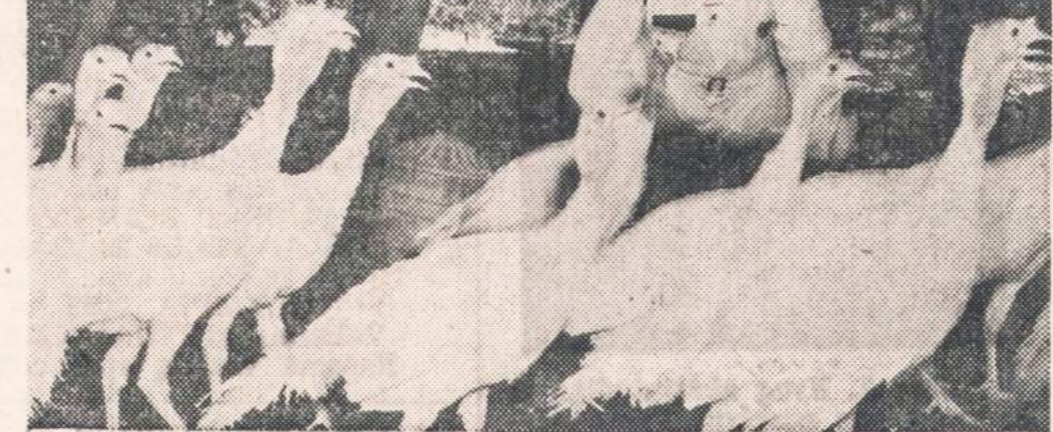
petras Kasulaitis.

JAUNUS VAGILIUS SUEMĖ

Richard Strains, 17 m., 3812 Emerald, ir A. Stublef, 17 m., 3749 So. Halsted st., pavogę automobilį, pasileido važiuoti, bet policija tuoj abudų pastebėjo.

Kai ties 37 Sangamon st. policija įbesivejančius paleido paleido kelis šūvius, tai juodu sustojo, mėgino bėgti, bet policijos buvo sumiti.

UTAH VALSTYBĖS BANELLIS

EDMUND A. BANELLIS savo kalakutų farmoje

Chyrynges "Going into business for yourself", plačiai rašo apie lietuvių Ed Banellis, kuris pradėjo verstis nepaprastu bizniui, būtent, gamina ir pardavinėja rūkytą kalakutieną. Ir kalakuteną jis rūko savotišku, taip sakant, lietuvišku būdu, — rūko rinkai ruošiamus kalakutus obelies medžio dūmuose.

Banellis pradėjo biznį tik 1947 metais. Ir pradėjo, palyginti, ant labai mažos skalės. Iš viso pardavė (daugiausia savo draugams ir pažįstamiems) 164 rūkytus kalakutus. Šiais metais jis tikisi parduoti mažiau kaip 2,000. Visą biznį jis atlieka pagal užsakymą: gavęs per laišką užsakymą, Banellis pasiūnčia ką tik išrūkytą kalakutą traukiniu, kuris turi įrengtus šaldytuvus.

"Naujienoms" p. Banellis plačiau rašo apie save. Gimė jis Pensylvanija valstybėje. Baigė kolegiją mokslo bakalauro (B. S.) laipsniu. Specializavosi gyvulininkystės (vyrniausiai paukščių auginimo) srityje. Karo metu Banellis tarnavo aviacijoje kaip kapitonas. Grįžęs kurį laiką gyvenė New Yorke, kur turėjo neblogą tarnybą.

Banellis yra vedęs ir turi du vaikučius (2 ir 1 metų). Jo žmona yra baigusi universitetą magistro laipsniu. Kelis metus ji mokytojavo, dėstydama lotynų kalbą. Ji yra vadinausios Pensylvanija "Dutch" kilmės (tėvai gyvena West Pittston, Pa.).

Bendrai imant, Banelliai rytinėse valstybėse vertėsi neblogai. Tačiau juos traukė vakarai, kur daug erdvės ir daug visokių progų, tik reikia pasiryžimo ir sugebėjimo. Kadanag pats Banellis buvo išradęs specialų metodą kalakutų mėšai rūkyti, tai jam atrodė, kad vakarai tokiame bizniui yra tinkamiausia vieta.

Chyrynges Utah valstybę (prieš tai jie keturis mėnesius praleido paukščių farmoje New Yorko valstybėje). Turėjo jie iš viso tik \$5,000. Paskolos gauti negalėjo, nes jų sumanytą daugelis laikė nepraktišku ir rizikingu.

Nenuleido Banelliai rankų. Suradę tinkamą vietą prie Logan miesto, jie pradėjo auginėti kalakutus, juos piaučiai ir ypatingu būdu rūkyti. Pirmas užsakymas buvo iš New Yorko draugo: susyk užsakė 15 rūkytų kalakutų. Paskui užsakymai padidėjo. Tačiau pelnas buvo nedidelis, — lyginosi tik 1%. Taip buvo dėl to, kad reikėjo daug naujų įrengimų išigyti, o ir skelbimai pušėtinai atsiėjo. Be to, rūkyti kalakutai buvo parduodami daug pigesnėmis kainomis, negu kas kitas pardavinėjo. Kiti už svarą rūkytos kalakutienos ima \$1.75 ir net \$1.90, o Banellis — tik \$1.50.

Patys Banelliai parenka ir auginą kalakutus. Juos nupėni, kad jie būtų apyriebiai. O kai kalakutai yra išrūkyti, tai jie sveria nuo 8 iki 12 svarų (pirkėjas gali pasirinkti, kokio svorio kalakutą jis nori).

Naujos Dantų Plates

PADARO EKSPERTAI TECHNikai

Naujus dirbtinius dantis padarome moksliškai Geriausias darbas ir medžiaga. Mes darome plokštes tik pagal Illinois registruotų dantistų receptus. Plokštes patvome ir perliuojame greitai. Visas darbas garantuojame.

CHICAGO DENTAL LABORATORY
1720 W. CHICAGO AVE.

NUO UZSISENJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDZIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDZIŲ ŽAIZDŲ, net gali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsiseņėjusius žaizdus niešeri ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą su atvirų ir skaudzių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jų gydymo rezultatas palengvins jų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudzių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos, vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplūšimą tarp pirštų. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskibusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežintųjų kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 7c. ir \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse. Chicagoje ir apylinkėse arba atsiųskite money order į:

LEGULO, Department J
4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.

ZOLĖS - ŠAKNYS

Pas mus visada galite gauti skandžių žolę ir šaknų, svarais, pusę svaro arba mažiau, ir prisiūnčiame į namus.

Paragavųjų Arbata, sv. \$1.25
Medveva žievės svaras.... \$1.50
Čemeryčia šaknys, svar. \$1.50
Valerijono šaknys, svar. \$2.00
Pelynų žolė, svaras..... \$2.00
Europos Ramunijų žiedai svaras \$2.50
Trukžolų, svaras \$3.00
Nervaziolių šaknys, sv. \$5.00
Ginseng šaknys dėl visos sveikatos ir jaunystės, svaras \$20.00

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
SO. BOSTON 27, MASS.

DOVANOS! :: DOVANOS!

PIRKITE KALĖDŲ DOVANAS PAS PETER NOVER

Didelis pasirinkimas žemiausiomis kainomis DEIMANTŲ, LAIKRODĖLIŲ, ŽIEDŲ vėliausios mados Novelty Jewelry

DIDELIS PASIRINKIMAS BULOVA IR ELGIN LAIKRODŽIŲ.

Peter Nover kviečia visus atsilankyti, o busite užganėdinti! Taipgi taisome visokius laikrodžius ir nustatom laiką pagal naują elektrinę mašiną ir PETER NOVER užtikrina jums, kad jūsų laikrodžiai eis teisingai.

P. NOVER
JEWELLER

3249 So. Halsted St. CALUMET 5-0534

CHRYSLER - PLYMOUTH

TIESIOGIS FABRIKO DYLERIS

Pamatykite ir pirkite vėliausius naujus Chrysler ir Plymouth automobilius nupirgintomis kainomis. Pristatoma tuojau.

Balzekas Motor Sales, Inc.

"U WILL LIKE US"

4030 ARCHER AVENUE Telefonas: Virginia 7-1515

PLANINGAS TAUPYMAS

NEŠA GERĄ PELNĄ

TAUPLYK NORS MAŽAI, BET REGULIARIAI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
2202 W. CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILL. Phone: Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, President

Z. G. STANIS COMPANY

2822 Archer Ave. CHICAGO 8, ILL.

"NAUJIENOS"—NEISEMIAMAS ŽINYNŲ IR IŠMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINTIES SKAITYTI IR PLANTINTI

DR. A. MICHEL, Opt.

EGZAMINUOJA AKIS — PRITAIKO AKINIUS
DABAR RANDASI
3201 West 63rd Street
2-ras aukštas (S. W. kampaas 63rd ir Kedzie Ave.)
Tel. WALBROOK 5-6118.
Valandos kasdien nuo 9 iki 6. Trečiadi. iki pietų.
Vakarais: pirmadienį ir ketvirtadienį iki 9:00.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos

Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galitė išvengti. Fabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagalbėdo daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamos nuo eozema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskit Money Orderį arba nuvykite į:
BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

RAYTHEON 20/20

Television setas 1950. Istobulintas. Perduoda paveiklį labai aiškiai. Lengva akims. Nereikia aeriai, tik tai prijunk prie elektrės sako, kaip paprastą lempą, ir televiziją veikia. Garantuota ilgems metams. Dirbtuvės kaina 7-0X \$129.95 Mantel 1101-12 col. \$249.95 Mantel 701-10 col. \$189.95 Console 1102-12 col. \$279.95 Parduodama už cash ir lengvais išmokėjimais po \$2.00 per savaitę.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
AUTORIZUOTI PARDAVEJAI
3241 South Halsted Street
PATELEFONUOKITE CALUMET 5-7237
Ir jums Raytheon televizija tuoj bus pristatyta.
Krautuvė atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais.
Stotis WCFL, 1000 kil. Sekmadieniais 5:30 po pietų
Lietuviška radio programa.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

AUTORIZUOTI PARDAVEJAI
3241 South Halsted Street
PATELEFONUOKITE CALUMET 5-7237
Ir jums Raytheon televizija tuoj bus pristatyta.
Krautuvė atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais.
Stotis WCFL, 1000 kil. Sekmadieniais 5:30 po pietų
Lietuviška radio programa.

Chicago's Iyvkiai

New Yorko opera Chicagoje

New York City opera su dvidešimčia operų spektaklių atvyksta į Chicagoją.

Pirmas New York City operos pasirodymas įvyks lapkričio 23 d. su "Der Rosenkavalier". Dainuojama bus vokiečių kalba. Žymesni dainininkai šie: M. Reining, F. Bible, V. Haskins, L. Lorenzo Alvarij. Dirigentas Joseph Rosenstock. Toliau bus kasdien vis naujos operos. Baigsis gruodžio 14 d. Operos eis Civis Opera House, 20 North Wacker Drive. Bilietų kaina nuo vieno dolerio 85 centų iki 4,95.

Eilės tvarka eis šios operos. Lapkričio 24 d. — Carmen.

25 d. — Don Giovanni.

26 d. — La Traviata.

27 d. — Tales of Hoffman.

28 d. — Ariadne.

29 d. — Madame Butterfly.

30 d. — Aida.

Gruodžio 2 d. — Marriage of Figaro.

3 d. — Cavalleria Rusticana ir Pagliacci.

4 d. — La Bohema.

5 d. — The Love for 3 Oranges.

6 d. — Carmen.

7 d. — The Old maid ir The Thief, The Medium.

9 d. — Madame Butterfly.

10 d. — Tosca.

11 d. — La Traviata.

12 d. — Der Rosenkavalier.

13 d. — Aida.

14 d. — Carmen.

Visos operos bus dainuojamos originalo kalba, tai yra tokia, kokia jos buvo parašytos.

Priminimas

Rytoj Chicago's Lietuvių Moterų Klubo pramoga. Sušėls ne laimėn paeekusius lietuvius

Ponios Kuraitis ir Balzėkas, pirmininkės, ir jų darbščioji komisija, kuri taip labai nuoširdžiai rengia Chicago's Lietuvių Moterų Klubu kortų lošimo pramogą, prašo pranešti, kad visas sutarkytas, dovanos su neštos, supirktos ir planai padaryti rytojais pramogai. Programa irgi sutarkyta, belieka tik laukti svečių bei viešnių, kad pripildytų Dariaus-Girėno didžiąją svetainę, kad praleistų kelias valandas linksmoj nuotaitoj ir tuo dar pagelbėtų šiam Moterų Klubui jo labdaros darbe.

Tur būt, žinote, kad šis kortų lošimo vakaras įvyks lapkričio 15 d., 7:30 val. vakare. Dariaus-Girėno salėje, 4416 South Western ave. Kas galite, dalyvaukite, nesigailėsite.

Narė.

GYVULIŲ PARODA

Gyvulių paroda, kuri atsidero lapkričio 26 d., žada būti įdomi ir turtinga.

Toj parodij dalyvaus ir Kanados ūkininkai su savo eksponatais. Bus įrengtas gausus veislinių arklių skyrius.

Už geriausiai užaugintus gyvulius jų savininkams numatyta viso išdalinti 116 tūkstančių dolerių dovanų.

Pirmoji Chicagoj gyvulių paroda buvo 1900 metais.

Gyvulių parodos progą bus jaunųjų ūkininkų kongresas, kuriame tikimasi sulaukti daugiau kaip trijų tūkstančių jaunųjų ūkininkų — tiek vyrų ir moterų.

Chicago's miesto muziejai

Nemaža tremtinių apsigyveno Chicagoje. Tai jiems žinotina, kad Chicago's mieste, be daugelio kitų žymių ir įdomių vietų, yra 7 muziejai, kuriuos verta tikrai atnakyti. Štai jie:

Arti Isntitue of Chicago, Michigan ave. ir Adams st.

Tai įdomus savo rinkiniais dailės muziejus. Jame meno kūrinių esama ne vien tik iš Amerikos, bet ir iš Europos. Būna paskaitos.

Chicago Academy of Sciences, Museum of Natural History, 2001 N. Clark St.

Daugiausia tai šiaurės Amerikos flora ir fauna, o taip pat išnykusių gyvulių liekanos.

Chicago Historical Society, N. Clark ir North Ave.

Tai Amerikos istorijos muziejus su plačiu Chicago's miesto istorijos skyriumi.

Chicago Natural History Museum, Roosevelt Dr. ir Lake Shore Drive.

Tai antropologijos, botanikos, geologijos ir zoologijos muziejus. Įdomus priešistorinių laikų skyrius.

To muziejaus patalpose kas šeštadienis ir sekmadienis būna įvairūs pranešimai, paskaitos.

Museum of Science and Industry, 57th St., Jackson Parke.

Tai įvairus pramonės gamybos pavyzdžių ir kito muziejus.

Oriental Institute of the University of Chicago, 1155 E. 58th St.

Tai artimųjų rytų senovės, pirmiausia Egipto rinkiniai.

Vanderpoel (John H.) Memorial Art Gallery, Longwood Dr. ir 96th St.

Tai rytų senovės dailės kūrinių galerija.

Tie visi muziejai atdaryti daugiausia sekmadieniais, nors ir kitomis dienomis juose galima lankytis.

Kas Chicagoje gyvena, tas turi ją pamažu, pagrindiniai pažinti, o ją pažinęs ją pamils, nes tas miestas be dulkių, tvankaus oro ir ne visai švarių gatvių ir kiemų turi daug to, kas tą miestą iškelia į pasaulio garbiausių miestų pirmas eiles.

CHICAGA MOKYTOJŲ TURI

Chicago's miesto mokyklų prižiūrėtojas Herold C. Hunt pranešė, kad Chicago's miesto mokyklos jau visos turi mokytojus.

Seniau, kai mokytojams algos nebuvo pakeltos, tai mokytojų trūko. Iš visų mokyklos dirbančių mokytojų tik trys nuosimčiai neturi pilno mokytojųms reikalingo mokslo cenzo.

"ESU GERAS DEMOKRATAS"

Bonelin Jean Corisa, 51 m., 602 N. Clark st., atsudūrė užvakar policijos teisme, Chicago ave. Jis buvo teisiamas už girtuokliavimą.

Teisėjas jį paklausė: —Ar buvai girtas?

Jis atsakė: —Esu geras demokratas, tai aplaisčiau laimėjimus.

—Juk čia rinkimų nebuvo. Ar tai buvai New Yorkoje?

—Ne. Buvau Clark ir Ontario kampe. Esu geras demokratas, dar jis pridūrė.

—Esi laisvas, — atsakė jam teisėjas, — negalima gerą demokratą pasiūstyti ir areštu namus.

O teisėjo šiuo atsitikimu būta ne politiko, bet tik gero psichologo. Jis norėjo įsitikinti, ar teisišamas buvo jau tiek nusigėręs, kad atmintį būtų buvęs pragėres. Pasirodo, kad teisišamas atsiminė, kur buvo ir kodėl gėrė, ir atvirai prisipažino.

Julius A. Krug atsistatydino iš sekretoriaus pareigų. Vieni tvirtina, kad jis paskutiniu metu nesutikus su prezidentu Trumanu dėl politikos valstybės turtams įtvarkyti, kiti sako, kad privatiškai biznio reikalai privertė jį pasitraukti.

Loyolos Universitetas, Čikagos vienuolynai ir dar šis tas

"Draugo" ir kt. laikraščių puslapiuose teko kelis kartus skaityti apie tai, kad Čikagos Liet. Tremtinių Dr-ja, vadovaujama kun. Stašio, padarė žygių Loyolos Universitete, kad jį įvestų lietuvių kalbos ir kt. lituanistikos dalykų paskaitas. Vėliau buvo suauktas tuo reikalui specialus norinčiųjų studijuoti susirinkimas ir paskelbtas atsiskaikimas užsirašyti į šias paskaitas.

Gerai daro Chicago's Tremt. Dr-jos Valdyba, kad reikią susirūpinimą lietuviškų dalykų dėstyti aukštesniose hokyklose, nes šis reikalas tikrai buvo ligi šiolie nedovanotinai apleistas. Bet mes norėtume žinoti, kodėl Dr-jos Valdyba pasirinko tik aikiškos krypties vieną aukštąją mokyklą, kurią ryškiai nusako jos vardas. Esame tikri, kad daugeliui klausytojų, o taip pat ir dėstytojų šis pasirinkimas gali būti klaidingi, o taip pat ir Universiteto vadovybė vargu ar norės priimti pas save žmones su kitokia, negu grynai katalikiška, pasaulėžiūra.

Įdomu būtų žinoti, kodėl Tremtinių Dr-ja nesikreipė į neutralias Chicago's aukštąsias mokyklas, o jeigu kreipėsi, tai koks buvo gautas iš jų atsakymas? Tremtinių Draugija atstovauja visų konfesijų ir įsitikinti ateivius, ir ji neprivaltėtų nukreipti savo veiklos grynai vienos kurios konfesijos ar srovės kryptimi. Tą patį galima pasakyti ir apie Lietuvos konsulą, kuriam privalo pirmoje eilėje rūpėti visų piliečių bendri reikalai.

Kad dabartinė Tremt. Dr-jos Valdyba ar kai kurie jos nariai yra pasišovę eiti siaura linkme, rodo ir jos išleistas informacinis lapelis, kuriame be kitų žinių suteikiami ir katalikių vienuolynų Čikagoje adresai... Ar ne geriau būtų buvę suteikti žinių apie aukštąsias ar specialias mokyklas, anglių kalbos kursas, mokslo ir kultūros įstaigas ir kt., kurie yra bendri ir reikalingi visiems? Ankstesnės Tremt. Dr-jos valdybos, nors ir buvo įvairių pakraipų žmonių, bet tokių šališkumų gražiai išvengdavo. J. Karna.

DU ŽUVO AUTO NELAİMĖJ

Du jauni vairuotojai dideliu greičiu važiuo 167 st. ir, privažiavę Cicero Ave., visai nepaisydami raudonų signalo išėjimų šviesių, čia tuo pačiu greičiu nėrė. Atsimušė į kitą automobilį, kuris užsidedė, o jaunųjų automobilio motorą net 75 pėdas svedė į šoną.

Jaunieji vairuotojai — Rudy Kniaz, 19 m., 14812 S. Paulina Ave., ir J. Pruzeka, 21 m., Rt. 2, Dixmoor — mirtinai užsimušė.

Iš antro degančio automobilio policija sužeistą ištraukė J. J. Shmiklier, 35 m., Champaign. Be to, dar sužeisti W. Jacobs, 18 m., 14440 Morris ave, ir Harold R. Corson, 19 m., 14836 S.

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE FOR SALE Namai Žemė—Pardavimui

Kuomet būsite Kalifornijoje, pasimatykite su JOS. W. RUZELLA. Pirmutinis ir didžiausias lietuvių brokeris visokių rūšių nuosavybėms. 3813 SUNSET BOULEVARD LOS ANGELES 26, CAL. Telefonuojkite: OLYMPIA 2065 Vakarais MUTUAL 5210. Rašome visokią apraūdą.

TAUPLYKITE PINIGUS pirkdami arba pardudami namus per mane. Mano TEISINGAS PATARNAVIMAS namų pirkėjų arba pardavėjų yra geriausia apsauga. Padarome mortgage'us, kas kokius nori, be komisio.

NOTARAS: — Padaro ir tvirtina visokių notariškų rastsu atsargiai. Inšurina viską. Apsaugos patarimai dykai. CHARLES URNICH—(Urnikas) 2500 W. 63rd St., 2 lubos Tel. PROspect 6-6025

STUCCO tile 5 kambarių namas. Tyle prausykla, garažas, gasu šildymas, didelis rūsys, gerame stovyje. \$12,500. 4437 No. La Porte.

BUILDING CONTRACTORS Namų Statytojai—Taisytojai

JOHN G. MEZLAISKIS Generalis kontraktorius ir namų statytojas. Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Taisom senus namus. Reikale kreipkitės, gusite teisingą patarnavimą už prieinamą kainą. 6649 SO. MONTGOMERY ST. Tel. GROvehill 6-6588.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

TAVERNA su labai puikiu 5 kambarių butu gyvenimui iš kiemo, 15 metų įsteigtas biznis. Lafayette 3-3255.

PROGA lietuviui įsigyti Bridgeporte geroj vietoje Meat Market ir Grocery. Turiu apiešti šia vieta tuojau, nes nusipirkau biznio namą priemiestyje. Kaina \$5,200. Rašykite: Box 3209, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

FURNISHED ROOMS—TO RENT Gyvenimui Kambariai

RENDON furnišuotas kambarys vyriai ar moteriai. Matykite pirmadienį po pietų. 4609 So. Pauline, 1-mas aukštas iš gatvės.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

A. & C. MOTOR SALES
816-20 W. 35th Street

GERAS PASIRINKIMAS VARTOJŲ KARŲ VISUOMET
1936's iki 1949's \$50 IR AUKŠCIAU

Mes perkam gerus vartotus automobilius.

A. & C. Motor Sales
816-20 W. 35th Street

Marshfield Ave. Juodu važiuo kartu pirmame automobiliuje.

MAYORAS M. KENNELY PAS ČEKUS

Chicago's miesto čekų kolonija paminėjo 50 metų vienos savo pašalpinės organizacijos sukaktuves, kuri svarbiausia rūpinosi našlaičiais. Čekai suruošė vaišes, į kurias kviečiamas atsilankė miesto mayoras Kennely.

Ta proga mayoras Kennely pasakė trumputę kalbą. Jis sakė, kad visuomet džiaugsis, kas užsiima labdara, o ypač vaikų globa.

UŽPUOLIKAS PABĖGO

J. Ottava, 5528 Kentmore ave., vakare ėjo namo ir ties 5531 Wintrop ave. iš namo išsoko plėšikas ir ją nusitempė į tarpnamį. Jis grasino jai, jei tik šauks pagalbos, tai bus užmušta. Bet kai ji išgirdo kažką gatve einant, tai susuko. Plėšikas, ją palikęs, pabėgo. Pasirodo, kad gatve ėjęs buvo jos kaimynas Th. Speake.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIEŅOSE"

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

PARYSUIŲ SOLDERERS Apmokamus atostogas ir šventadieniai. Dykai aprauda. THE MERIT COMPANY 2125 West Rice.

HELP WANTED—FEMALE Reikia Darbininkių

REIKIA SEIMININKIŲ Darbas dienomis. Turi kalbėti angliskai. Gera pradinė alga. Nuolatinis darbas.

★ Aprauda ★ Hospitalizacija ★ Darbininkų perkimo nuolaida ★ Apmokamus atostogas.

5 dienas per savaitę. 40 val. Atsišaukite dabar Employment Office 11-tas aukštas, Washab.

MANDEL BROTHERS State and Madison Sts.

PERSONAL Asmenų Ieško

ČESLOVAS Petronis, sūnus Stašio, kilęs iš Balninkų miestelio, ieško pusbrolio Jono Petronio, sūnaus Tamosiaus, kilusio iš Balninkų miestelio, Ukmergės apskr. Giminės ir pažįstami, kilę iš Balninkų parap., prašomi atsiliepti. Tuebingen a/n Eberhard St. 13, Germany.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

PARDAVIMUI 6 šmotų šviešaus medžio miegamojo setas. Mrs. Graff, 7731 S. Yates Ave., South Shore 8-2078.

MAHOAGANY valgomojo kambario stalias, bufetas, 8 kėdės \$185. 18th Century sofa, visi kaip naujai \$75.00. 9x10 kauras \$15. Pensacola 6-6250.

REPAIRS-IN GENERAL Įvairūs Pataisymai

DIDELĖ SUTAUPA DIDELĖ NUOLAIDA
ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų. Matykite mus pirma pirkimo.

Mes taigi turime kelis vartotus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kainą nuo \$15. Ateikite į mūsų įstaigą ir pamatykite patys. Mes paimsimė jūsų seną prekę iškeitimui.

A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63RD STREET Tel. REpublic 7-2650 CHICAGO 29, ILL.

GARANTUOTOS RADIOJO TaisyMAS

Taisome visokių išdirbysčių namų ir automobilių radijus, fonografus, elevision (setus). Apkaiciavimas ir lempučių patikrinimas nemokamas. Dėl geriausio patarnavimo pasaukite LAFAYETTE 3-3859. ROCKET RADIO & TELEVISION 736 West 35th Street

BUILDING MATERIAL Statybos Materialas

SAVE MONEY!
Dėmesio, Nuosavybių Savininkai!
Tik Southwestern Lumber Co. gali jums tai pasiūlyti.

Plasterboard, 4c. už kvė. pėdą
Duryys \$9.50 ir daugiau
1x6 (grindims) 5c. už pėdą
1x4 (grindims) 4c. už pėdą
Insuliacija 5c. už pėdą
Langai, Vinys, Sherwin Williams dažai už žemą kainą.
Apžiūrėkit ir šias vartotas lentas. Tikras bargenas.

2x4 4c. už pėdą
2x2 2c. už pėdą
2x6 6c. už pėdą
1 colio stogui arba siding'ui lentos \$6 už šimtą
Duryys \$2 ir daugiau
Window Sash 5c. už kvėdą
Window Sash 5c. už kvėdą

Southwestern LUMBER CO. VINCAS ALONIS, vedėjas
7437 SO. WESTERN AVENUE GROvehill 6-5656

Atdara: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 8-8. Sekmadienį 10-2.

A. L. D. D. NARIAI

Tel. Virginia 7-6583
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-8
Seredomis ir nedėl. uždaryta.
Subatomis nuo 1-3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7-7868

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos telefonas
BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro
šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.
Triedieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8
Tel.: FULLman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SEeley 3-7330
Namų tel. BRUNswick 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8;
Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YARDS 7-4787
Namų Tel. PROspect 6-1930
Jei neatsiliepis viršutniai telefonai,
Saukit Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(netoli Sacramento Ave.)
2951 WEST 63RD STREET
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9
vakaro, triedieniais ir sekmadieniais
pagal sustarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. Hilltop 5-2557

DR. B. C. BRUZAS

DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Triedieniais tik susitarus.
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARDS 7-7772

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMlock 4-5849
Rezidencija HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir
Penktad. 1:30-4: 7-9 vakaro
Tred. ir šeštad. tiktai susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63RD STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 p. p.
ir 7:30-9 vak. Šeštad. nuo 2-4 p. p.
Triedi. ir Sekm. uždaryta.
Ofiso Tel.: PROspect 6-3838
Resid. Tel.: Virginia 7-2421

Ofiso tel.: YARDS 7-1166.
Resid. tel.: DANube 6-1126.

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
(kampus Halsted ir 35-to gatvės)
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 vak.
kasdien. Atidaryta triedieniais ir
šeštadieniais; ketvirtad. ir priešpiet
tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue.

DR. J. MOCKUS

DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00-12; 2-5; 6:30-8
Triedienienį uždarytas
Antradienį ir šeštad. vak. uždaryta

Ofiso ir Namų Tel. GROvehill 6-1800

DR. WALTER J. KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2-4 popiet, 6:30-8:30
vakarais. Triedienienį pagal sutartį.

Emerg. Tel. KEDzie 3-2468

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Lafayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv. 12-2:30
ir 6-9 vak., pentk. ir šest. 12:2:30

6234 Archer Road
ARGO, ILLINOIS
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antrad., ir ketv. 3-5 v.v.
trediad., pentk. ir šestad. 3-8 v. v.

Dr. J. W. Kadzwick

LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2421 West 63rd Street
VALANDOS: Susitarus — nuo 2:00
iki 4:00 ir nuo 7:00 iki 9:00 vakaro.
Išskiriant triedi. ir šeštad. vakara.
Ofiso Telefonas: GROvehill 6-5213
Rezid. Telefonas: Hilltop 5-2626

DR. EDWARD B. MURASKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien,
išskiriant trec., šeštad. 2 iki 4.
Ofiso Telefonas: GROvehill 6-1321
Rezid. Telefonas: HEMlock 4-5532

Daktarai Žilvičiai

GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted Street
Telefonas CALumet 5-7358

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Persikėlė į naują ofisą
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YARDS 7-0554
Jei neatsiliepia šaukimo—
Res. Tel.: Midway 3-2880

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadien. nuo 10 val.